

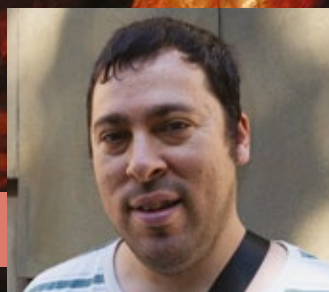
elpou.cat | 4,50€ | juny 2026 | Núm. 431

P

EL POU
LA GALLINA

CIÓ I OPINIÓ

SATANISME, LA MANRESA FOSCA

L'entrevista a Jordi Preñanosa, fotògraf

Una formació de qualitat,
connectada amb la realitat
professional i a prop de casa

Hi tens Dret!

A UManresa t'ofereix educació superior en Salut, Educació, Empresa i ara també en Dret.

Graus

Infermeria

Fisioteràpia

Podologia (semipresencial)

Podologia-Fisioteràpia (graus simultanis)

Logopèdia (semipresencial)

Logopèdia-Audiologia (graus simultanis)

Odontologia

Medicina

Gestió de la Societat Digital
(semipresencial)

Administració i Direcció
d'Empreses (ADE)

Dret **NOU**

Mestre en Educació Infantil

Cicles Formatius de Grau Superior

CFGS Pròtesis Dentals

CFGS Administració i Finances

CFGS Comerç Internacional

CFGS Transport i Logística

CFGS Educació Infantil

UMANRESA

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA

El dimoni, entre nosaltres

Aquest número del **Pou** planteja una aproximació particular a la relació entre el satanisme i la nostra ciutat. Una lectura de diferents trets i manifestacions en tots els àmbits de Manresa que es relacionen amb la presència de la figura de Satanàs i aquells que l'invoquen. Analitzem, en primer terme, la demonologia, entesa com la branca de la teologia dedicada a l'estudi dels dimonis i que manté una estreta relació amb l'angeologia. I no és casualitat. En la tradició cristiana, els dimonis són àngels caiguts; és a dir, comparteixen origen amb aquelles criatures destinades a servir la divinitat. Allà on les societats han intentat definir el Bé, l'ordre o la transcendència, també han necessitat donar forma al Mal. En aquest sentit, la història dels dimonis és, sobretot, una història de la condició humana. Un tercer gran plantejament que versa sobre el tema central deriva d'una afirmació: si Montserrat és la llum de Catalunya, Manresa n'és l'ombra.

D'una banda, una muntanya santa, vinculada a la llum espiritual i al pelegrinatge i de l'altra, una ciutat castigada per dècades de degradació urbana i marcada per una estranya fascinació per allò desolador i provincial. Un altre aspecte interessant és l'abordament dels exorcismes a Manresa per part d'un religiós designat pel bisbat, constatant fins a quin punt les velles ombres i pe-

cats continuen habitant l'imaginari en una societat que es proclama hereva de la raó il·lustrada i de l'evidència científica. A allò que la demonologia anomena influència demoníaca, la psicologia contemporània hi pot veure traumes, obsessions o mecanismes d'autodestrucció. Per últim, hi ha la relació de la nostra ciutat amb les pràctiques ocultes, esotèriques i d'invocació del maligne. És difícil separar què és realitat, què és llegenda urbana i què és simple exageració. Però hi ha un fet innegable: el satanisme existeix. I també existeixen persones que asseguren practicar-lo. El dimoni és entre nosaltres.

El Pou va lliurar els Oleguer Bisbal a Miki Esparbé, Joel Abad i Ana Ballesteros

La nostra revista va lliurar el dia 6 de maig, en el marc de la celebració dels 39 anys de la publicació, els trenta-unens Premis Oleguer Bisbal, escollits per votació entre els lectors, en una sala d'actes del Casino plena. Després del discurs de benvinguda del president de l'Associació Cultural El Pou de la gallina, Jaume Puig, el conductor de l'acte, el periodista Carles Claret, va donar pas al lliurament dels guardons, modelats per la ceramista Aurora Pérez sobre el personatge creat pel dibuixant Manel Fontdevila..

La regidora de Cultura de l'Ajuntament de Manresa, Tània Infante, va lliurar el Premi Oleguer Bisbal 2026 al manresà d'actualitat, que va recollir Roger Torras, en nom de l'actor Miki Esparbé, que no va poder-hi assistir per compromisos professionals, però va enviar un escrit d'agraïment.

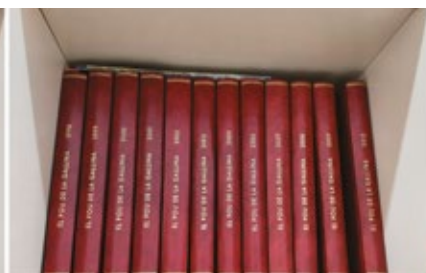
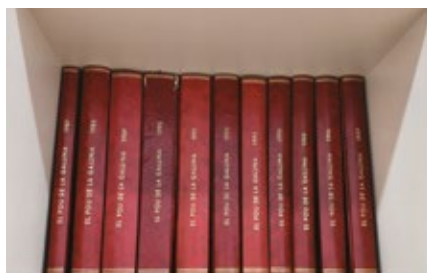
El Premi Oleguer Bisbal 2026 al manresà del Pou el va rebre, de mans del president de l'entitat organitzadora, l'il·lustrador, muralista i dissenyador gràfic Joel Abad, que va agrair a la revista el fet de donar a conèixer la seva obra gràfica, de trajectòria internacional.

Finalment, la regidora de Cultura va lliurar el Premi Oleguer Bisbal 2026 a la «manresana més manresana» a Ana Ballesteros, dinamitzadora de la sardana i fotògrafa, membre de l'Agrupació Cultural del Bages i del Grup Sardanista Dintre el Bosc, i una de les conductores del programa *Aires de Catalunya*, a Ràdio Manresa, que va agrair el guardó amb unes sentides paraules. La regidora Tània Infante, en representació de l'alcalde, va cloure l'acte, per donar pas a un brindis final.

Enquadernació del Pou

Us informem que arran de les peticions que ens han fet alguns lectors, hem gestionat el treball d'enquadernació dels volums de la nostra publicació amb un taller artesanal de la Catalunya central, per un import de 15 euros. Aquesta enquadernació la pot encarregar cadascú pel seu compte, però també us oferim la possibilitat de gestionar-ho des de la redacció de la revista, si ens feu arribar els exemplars i les cobertes corresponents abans del 15 de juny. En cas que algú necessiti cobertes, pot passar també pel nostre local per adquirir-les (existències limitades).

Vilamala publica 'Esquirols, quinze anys fent camí'

Joan Vilamala, alter ego de lo Gaiter del Calders a la nostra revista, acaba de publicar a Enderrock el llibre *Esquirols, quinze anys fent camí*. Gairebé mig segle després de *Fent camí*, *Arrels* o *Torna, torna Serrallonga*, les cançons d'Esquirols han arrelat molt endins i han sobreviscut al grup. Van ser pioners a cantar a l'ecologia i a l'alliberament nacional, en uns anys socialment molt complexos. Aquest llibre n'explica la història, escrita per Vilamala, un dels seus membres i autor, amb Joan Crosas, de bona part de les cançons.

La 3a edició de la Gala de Premis de l'ACPC reuneix més de 300 persones

L'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC) va celebrar el dia 29 de maig la 3a edició de la Festa dels Premis Premsa Comarcal, a l'Auditori de Barcelona. Entre el públic hi havia molts professionals de la comunicació com editors de diaris, periodistes, directors de comunicació i autoritats encapçalades pel conseller de Política Lingüística, Francesc Xavier Vila. La gala, concebuda per aglutinar tots els guardons que l'entitat lliura al llarg de l'any durant una sola trobada, va ser conduïda per la periodista Candela Figueras i amenitzada per l'actuació musical de Lildami i també de l'imitador i home de les mil cares, Pep Plaza.

En l'edició d'enguany es va lliurar la primera edició del Premi Tolerància, atorgat al director i fundador de l'ONG Proactiva Open Arms, Oscar Camps. En el seu parlament, Oscar Camps va manifestar que en aquests anys havia après «que la indiferència és la forma més dolorosa de la intolerància perquè és silenciosa i perquè ens permet seguir amb les nostres vides mentre les altres es perden». Oscar Camps va interrompre la seva participació a la flotilla cap a Cuba per venir a Barcelona a rebre el premi de l'ACPC.

També s'hi van lliurar els premis de la 5a edició del Premi Premsa Comarcal a la Solidaritat adreçat a estudiants d'ESO i Batxillerat, i un dels punts àlgids de la vetllada de l'ACPC es va viure amb el lliurament del quart Premi d'Honor Premsa Comarcal, el guardó més important de tots els que lliura l'ACPC al llarg de l'any, que enguany s'havia

concedit al lingüista i gestor cultural, Carles Duarte. «Les persones som com els arbres i formem boscos i ens cal ser en comú. La premsa comarcal i local va d'això: de ser en comú en una època en què tendim a informacions no contrastades i que propicien la banalització i la precipitació. La premsa comarcal i local és la que parla del que som i del que fem i del que ens preocupa i ens il·lusiona», va dir Duarte.

Tots els que fem *El Pou de la gallina* ens estimem Manresa.
I per això des de fa més de 39 anys cada mes publiquem una revista d'informació i opinió, a vegades amb un punt d'humor i tot.
No és cap miracle: és que estem convençuts que la ciutat la fem tots plegats, persones i idees, i que és bo reflectir-ho sobre paper.

**Subscribiu-vos-hi a un preu excepcional: tot un any per
només 47€ i us l'enviarem allà on ens digueu!**
elpou.cat/seccio/subscripcio

Associació cultural El Pou de la gallina

President: Jaume Puig

Vicepresident: Ramon Fontdevila

Secretària: Lourdes Muñoz

Tresorer: Francesc García

Vocals: Joan Cals, Carles Claret,

Josep Maria Mata, Lluís Matamala,

Josep R. Mora, Montse Rosell, Jordi

Sardans, Teresa Torra i Joan Vilamala.

**Redacció, administració,
publicitat i subscripcions:**

Carrer Sobrerroca, 24, baixos

08241 - Manresa

Telèfon: 93 872 50 18

www.elpou.cat

elpou@elpou.cat

NIF: G58376682

Coordinador: Jordi Sardans

Cap de redacció: Carles Claret

Redacció: Jordi Estrada, Josep M. Oliva,
Alba Pararols, Ferran Sardans, Roger To-
rras, Lluís Virós.

Disseny: Carles Claret i Marc Prat

Maquetació: Marc Prat

Portada: Felip Arnau, Sant Miquel matant
el dimoni (1705-1739). Foto: Enric Casas.

Fotografia: Jordi Alavedra, Enric Casas,
Joan Closas.

Col·laboradors: Isaac Bosch, Gemma
Calmet, Maria Camp, Llorenç Capdevila,
Carme Carrió, Jordi Casas, Ignasi Cebrian,
Cercle Artístic de Manresa, Col·legi d'Engi-
ners Tècnics Industrials de Manresa, Laura
Estrada, Carla Fernández, Josep M. Fius, Àn-
gels Fusté, El Galliner, Maria Gallofré, Jordi
Girabal, Josep Girabal, Pau B. Gros, Jaume
Gubianas, Adam Majó, Robert Martí, Josep
M. Mata, Oriol Pérez, Maria Picassó, Qua-
derns de Taller, Montse Rosell, Laura Serrat,
Erques Torres, Joan Vilamala.

Administració:

Roger Torras

Impressió:

Difoprint, SL.

General Prim, 3-5.

08272 Sant Fruitós de Bages

Tel. 93 876 05 27

Distribució:

Sobrerroca Centre SL.

Tel. 93 873 92 34

Dipòsit Legal:

B-13.528-1987

ISSN: 2253-6647

Revista fundada el 1987

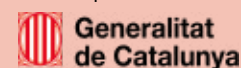
Premi Tasis Torrent 1991

Membre de l'Associació

Catalana de la Premsa Comarcal

Amb el suport de:

Les col·laboracions que apareixen
signades a la revista no representen,
necessàriament, l'opinió
d'El Pou de la gallina

SUMARI 431

Juny 2026

8 **DE MES A MES**

10 **ÀLBUM DE VISITES** BERNAT GIMENO. Ferran Sardans

9 **600 PARAULES** NO TOT EL QUE INCOMODA ÉS TÒXIC

Gemma Calmet

12 **FAVETS...**

PENSAR EN ELS ALTRES. Josep M. Oliva

SOTERRAMENT DELS FGC. Jordi Sardans

13 **...I TREMENDES**

EL NOU GRAU DE DRET. Montse Rosell

MERDIFICACIÓ. Àngels Fusté

14 **TEMA DEL MES**

LA MANRESA NEGRA: SATANISME A L'OMBRA DE MONTSERRAT

Oriol Pérez Treviño. Fotos: Enric Casas i arxius diversos

24 **INNOVACIÓ I TECNOLOGIA** LA DOMÒTICA. Josep M. Macià

26 **NATURA URBANA** ELS LÍMITS DEL PLANETA. Ignasi Cebrian

28 **INDRETS** BALÇ DEL CASTELLET. Josep M. Mata, Josep Girabal

30 **D'AQUÍ I D'ALLÀ** ÒSCAR PUENTE (ANGLATERRA)

32 **L'ENTREVISTA** JORDI PREÑANOSA SERRA. Jordi Sardans

37 **ESPAI D'ART** Alba Comas

38 **FILA CULTURAL** CLARA FONS-XAVIER MELLONI

Jordi Estrada

40 **LÈXIC A LA MANRESANA** ENFORANCAT. Jaume Puig

41 **CRÒNICA SOCIAL** EL CARRER DE LA SÉQUIA AL 1964. J. S.

42 **PROPOSTES** Jordi Casas, Anna Castillo, Joan Morros i Roger Torras

43 **PATRIMONI CIUTADÀ** CASA DE JOAN GARRIGA. Lluís Virós

44 **FANAL DE CUA**

QUALITAT KM 0. Llorenç Capdevila

COL·LECCIONS. Joaquim Noguero

45 **EL CUL DEL POU**

El pàrquing de Quatre Cantons també té tarifa plana

4 de maig. Davant de l'èxit de l'ús de la tarifa plana a l'aparcament de la Seu Centre, que ha crescut un 127% en els primers cinc mesos de l'aplicació de la mesura, el govern municipal amplia aquesta mateixa tarifa a l'aparcament de Quatre Cantons.

La Cambra celebra 120 anys

7 de maig. La Cambra de Comerç commemora el seu 120è aniversari amb una gala presidida pel ministre d'Indústria i Turisme, Jordi Hereu, a la Fàbrica Nova, amb més de 300 assistents, i lliura els Premis Cambra 2026 a les millors iniciatives empresarials de la comarca.

Gala de celebració dels 120 anys de la Cambra (Foto: Cambra)

Manresa homenatja les persones centenàries

9 de maig. El Museu de l'Aigua i el Tèxtil acull el dinar d'homenatge a les persones centenàries de Manresa. Més

de 170 assistents omplen el recinte, en un dels actes per la sensibilització contra l'edatisme impulsats per l'Ajuntament.

Morros i Fontdevila recorden 50 anys d'activisme

11 de maig. Amb la platea del teatre Conservatori plena en les dues sessions, es projecta el documental *De la Sala Loyola al teatre Kursaal*, protagonitzat per Joan Morros i Ramon Fontdevila, que hi repassen el naixement de Rialles, Tabola, Bloc i El Galliner.

Glòria Ballús homenatja Jovés i Pecanins

15 de maig. La musicòloga i excap de protocol de l'Ajuntament de Manresa, Glòria Ballús, celebra el 77è aniversari al celler Abadal, amb un concert que aplega un centenar de persones, per recuperar i reivindicar l'obra dels compositors Manuel Jovés Torras (1886-1927) i Joaquim Pecanins Fàbregas (1883-1948).

Anna Comas, nova directora del Museu del Barroc

15 de maig. La historiadora Anna Comas Vives agafa el relleu de Francesc Vilà Noguera al capdavant del Museu de Manresa i del Museu del Barroc de Catalunya, després de ser escollida en el procés selectiu.

El FABA torna a l'Anònima

16 de maig. El Festival Artístic del Barri Antic de Manresa, que celebra la novena edició amb una setmana de

fa 25 anys

Els locals de sempre triomfaven en les nits d'estiu

El número 157 de la revista, de juliol-agost del 2001, publicava el reportatge de Lluís Cuberes: *Els ambients i els locals de sempre triomfen en la nit manresana d'estiu*, en què es recollien els ambients més freqüentats a la ciutat en el període estival. En parlava Ton Plans, propietari del grup que gestionava El Sielu, El Mànix, La Carpa del Riu i Infinit, però també Pep Rodríguez, del Gris Bar, Bet Cano, des de la barra de Las Vegas, i també es comentaven locals com Skelos Bar o el pub Dainzu, i terrasses com la del Globus o el Cafè de l'Havana, entre d'altres.

Pere Miró rebia la medalla al mèrit esportiu

El dia 7 de juny, Pere Miró Sellarès rebia la medalla de la ciutat al mèrit esportiu. El dia 3, s'havia fet la segona edició de l'Aplec dels Països Catalans, amb un homenatge a Ramon Barnils i la substitució simbòlica del nom de plaça Espanya per plaça Joan Fuster. El dia 9, la 31a Nit de l'Esportista premiava el nedador Jordi Carrasco. El dia 20, el Museu Comarcal rebia el mosaic de la vil·la romana de Sant Amanç de Viladés, El dia 21 els miners de Súria i Sallent es manifestaven davant del Consell Comarcal i l'Ajuntament. I el dia 30, el pilot Toni Elias guanyava el gran premi de motociclisme d'Holanda.

programació dedicada a la creació contemporània emergent, amb l'Anònima com a epicentre, es clou amb una jornada amb propostes que van del pop electrònic al rap o les sonoritats alternatives.

La Fira de l'Ascensió omple el centre de vida

17 de maig. El centre de la ciutat acull un any més artesans, comerciants i espais recreatius familiars, amb les botigues al carrer i una ruta gastronòmica amb tapes i beguda, en la celebració de la Fira de l'Ascensió.

El Globus torna a obrir

20 de maig. Amb una setmana d'actuacions musicals a l'interior i al jardí, l'històric local del carrer Fenollar torna a obrir portes renovat, de la mà del restaurador Jordi Ruiz.

ExpoBages es consolida a l'avinguda Universitària

24 de maig. Unes 35.000 persones visiten la fira multisectorial i els diversos espais temàtics de la 44a edició d'ExpoBages, amb 150 expositors i activitats com el TecnoBages, l'OtakuBages i la Central Creativa, a l'avinguda Universitària.

La Gala Plácido celebra deu anys de rodatges

27 de maig. El Kursaal acull la primera Gala Plácido, per commemorar el desè aniversari de la Manresa Film Office i els 65 anys del rodatge de la pel·lícula *Plácido*, amb lliurament de premis a David Victori, Miki Esparbé, Vicky

Peña, Marc Martínez, Fernando Trullols, Carles Gusi, David Martí i Montse Ribé.

El Montepio debat sobre el futur del tren regional i l'habitatge

28 de maig. La Fundació Montepio de Manresa continua el cicle sobre la nova mobilitat amb una taula rodona, molt participada, sobre *Habitatge sí, però ferrocarril*, reclamant un altre model metropolità, amb Miquel Puig, economista, Miquel Morell, economista i urbanista, Manel Larrosa, arquitecte, i Marc Aloy, alcalde de Manresa, moderats per Jordi Ludevid.

Ampans lliura els premis d'investigació

28 de maig. Els onzens premis d'Investigació i Innovació d'Ampans s'atorguen a la sala de la Plana, a un projecte de la Fundació Institut d'Investigació Biomèdica de Girona Josep Trueta, al psicòleg forense Francisco Núñez Valdivia i a l'entitat +Tu Fundació de Suport.

La Festa del Riu reivindica natura i cooperació

30 de maig. Una trentena de parades de cooperatives i projectes socials omplen el passeig del Riu, que és l'eix central de la festa dedicada al medi ambient i l'economia social, mentre llera del riu és escenari de debats socials i tallers de natura.

Amunt i avall, per Jordi Sardans

Xevi Pujol

Els dos diaris esportius de Barcelona donen per fet que Xevi Pujol ja ha estat escollit nou director esportiu de la secció de bàsquet del FC Barcelona, en substitució de Juan Carlos Navarro, que des del 2018 no ha encertat o no ha tingut la sort necessària per tirar la secció endavant. Als darrers tres anys les coses no s'han fet bé. Abans d'anar al Baskonia la directiva ja li va presentar la possibilitat d'accedir al càrrec, coneixedors del treball que havia desenvolupat en el Baxi Manresa, però no ho va veure clar i va preferir foguejar-se a Vitòria. Especialitzat a descobrir talents desapercebuts, Pujol és un apassionat del basquetbol que viu plenament immers en aquest món. Coneix com ningú la major part dels professionals que es dediquen a aquest esport en l'àmbit mundial, i és evident que una de les seves grans il·lusions és dirigir la secció del bàsquet blaugrana. Ara és un bon moment. A l'hora de tancar aquesta edició, Xevi Pujol encara no s'ha pronunciat sobre quina serà la seva decisió final.

El pàrquing de l'edifici de la Generalitat

És clar que tothom s'ha passat per on li ha semblat l'obligació que tenen les institucions, en aquest cas la Generalitat i l'Ajuntament per aquest ordre, de protegir patrimonialment el BCIN del sector de la muralla de la Seu, plenament afectat per la construcció d'un pàrquing inútil i que només servirà als interessos partidistes dels polítics de torn que no han volgut atendre raons. Fins ara ningú ha donat explicacions convincentes. Tan sols Èlia Tortolero, delegada de la Generalitat a la Catalunya Central, va dir públicament que 18 dels 21 llocs del pàrquing eren per a vehicles d'urgències i només 3 per als directius de la Generalitat. Caldrà veure-ho! El que no s'entén és que al novembre de 2025, el president Illa posés la primera pedra d'una gran seu de la Regió d'Emergències Centre al polígon del Grau, a Sant Fruitós de Bages, tot i que limita amb Manresa, per coordinar totes les actuacions d'emergències. Qui ho entengui, que ho expliqui.

Bernat Gimeno: «Calcem-nos!»

Ferran Sardans Serra

Foto: Eva Forn

La política catalana té una virtut indiscutible: quan sembla que ja no pot donar més material per a una novel·la negra, sempre troba la manera de superar-se. Bernat Gimeno ho devia entendre després de mitja vida apagant focs a Interior –literalment, amb l'Empordà cremant, i figuradament, amb els polítics cremant-se entre ells– i ha decidit fer-ne literatura. O, més exactament, un thriller on la classe política rep de valent tot i que ell defensa que no és un llibre antipolític. Almenys, de moment, només a la ficció.

El Bernat es va plantar a Manresa, entre les parets d'Òmnium i el compromís de la llibreria Rubiralta, per presentar, acompanyada de la periodista Aina Font Torra, el seu debut literari: *Set de poder*, un thriller polític farcit de clavegueres, egos inflats, punyalades administrades amb educació institucional i semblances més que raonables.

Gimeno, que ve de Breda però coneix els despatxos oficials com qui coneix el passadís de casa, no escriu per inspiració divina. Escriu amb l'Excel d'un director de comunicació que sap on són els punts febles, les alarmes i les sortides d'emergència. Té mètode, control de danys i una graella per saber qui cau a cada capítol. Deformació professional, suposo. Qui ha gestionat crisis sap que fins i tot el caos necessita escaleta.

La gràcia –i el morbo– són les semblances raonables. Hi surt una tal Clara Montfort que, si tanques els ulls, fa olor de crispació ripollesa. L'autor en parla amb aquell

mig somriure de gat que ha atrapat el ratolí, esperant que alguna alcaldessa s'hi doni per al·ludida i s'enfili per les parets. També hi plana algun exconseller d'Interior que, pel que sembla, ja s'ha reconegut en un personatge i n'està ben cofoi. El país és així: fins i tot quan et retraten amb mala llet, encara pots sentir una mica d'orgull.

Però el detall manresà és el millor. El protagonista, un periodista anomenat Pol, és fill de Manresa. No és una tria innocent. És una puntada de peu a l'hegemonia barcelonina i una manera de recordar que, fora de la capital, el periodisme encara es fa trepitjant rajola i olorant boira, no només des d'un despatx amb aire condicionat. Gimeno va venir a fer treball de camp i es va endur una estampa magnífica: l'edifici modernista del Casino convertit en una residència d'avis. L'arquitecte Oms potser es regiraria a la tomba, però la metàfora és deliciosa: un espai pensat per al lluitament burgès reconvertit, literàriament, en sala d'espera de la decadència.

L'acte no va ser només una presentació de llibre, sinó gairebé una confessió. Va deixar clar que moltes de les ambicions petites, tupinades monumentals i misèries del thriller són perfectament plausibles. I, de propina, va regalar un pronòstic per a les properes municipals al conjunt del país que fa més por que una pel·lícula de sèrie B: «No pinta bé. Calcem-nos». I vet aquí Bernat Gimeno: un home que ha entès que, si la realitat ja és una comèdia negra, el millor és agafar el bolígraf i començar a repartir carnets de defunció. Manresa el va acomiadar com toca: amb la xafogor ben densa i la sensació que, a la propera, potser ens tocarà sortir al llibre.

Gemma Calmet

No tot el que incomoda és tòxic

Protegeixo la meua energia, he de posar límits. Aquesta no és una relació sana per a mi. El llenguatge psicològic s'ha popularitzat tant que ja forma part de les converses quotidianes. I això, en part, és una bona notícia. Durant anys hem viscut amb una pobresa emocional important: sense paraules per explicar el malestar, els abusos o la necessitat de cuidar-nos. Que avui parlem més de salut mental és, sens dubte, positiu. Malgrat això, tinc la sensació que, a vegades, no estem utilitzant aquest llenguatge per entendre'ns millor, sinó per justificar-nos millor.

Posar límits és sa i necessari. Hi ha persones que han viscut sempre disponibles per als altres, anul·lant-se constantment, i aprendre a dir no –i sostenir les emocions que això genera– pot ser profundament reparador. La psicologia ha ajudat moltes persones a detectar dinàmiques abusives, relacions destructives i nivells d'autoexigència insostenibles. I en aquest context, *posar límits* s'ha convertit en una verbalització necessària.

Ara bé: una cosa és protegir-se i una altra molt diferent és convertir qualsevol incomoditat en una agressió. Perquè no tot el que incomoda ens fa mal, no tot el que ens exigeix és tòxic ni tota frustració és una vulneració fonamental del nostre ésser.

Soc plenament conscient que aquí entrem en un terreny delicat. Però cada vegada veig més persones utilitzant el llenguatge terapèutic per justificar comportaments profundament evitatius: desaparèixer d'espais compartits, abandonar responsabilitats, esquivar converses difícils o desvincular-se emocionalment de qualsevol situació que no generi benestar immediat.

«No em sento còmoda» s'utilitza sovint com una línia vermella absoluta. I sí, algunes situacions necessiten límits clars, i la incomoditat pot ser un indicador valuós. Però la incomoditat, en si mateixa, no és una agressió. Que alguna cosa ens remogui o ens exigeixi no implica necessàriament que l'altre ens estigui faltant al respecte o tractant nos malament.

Perquè conviure, estimar i formar part d'una comunitat implica reciprocitat i suport mutu. Si tens un compro-

mís, una responsabilitat o un vincle amb algú, hi haurà moments de cansament, desacord, frustració o incomoditat. I això no significa necessàriament que aquell espai sigui tòxic o que hagis de marxar-ne immediatament i tallar la comunicació per sempre.

Vivim en una cultura cada vegada més individualista, on sembla que la prioritat absoluta sigui sentir-nos bé constantment. Però una societat construïda només des del *jo*, des de la protecció individual permanent i de l'evitació sistemàtica del malestar, acaba convertint-se en una societat fràgil, infantilitzada i profundament isolada.

Fa poc llegia un article sobre el fenomen de les *influencer therapies*, que explicava com alguns discursos terapèutics actuals ja no ofereixen comprensió o *insight*, sinó sobretot alleujament immediat des d'un enfocament polaritzat: «l'altre et fa mal; allunya-te'n».

I aquí hi ha alguna cosa inquietant: potser estem utilitzant la psicologia no tant per entendre la complexitat humana, sinó per intentar eliminar qualsevol emoció desagradable de la nostra vida. Usem el llenguatge terapèutic com una plataforma des d'on posicionar-nos amb superioritat moral i explicar als altres que *ens invaliden* i que, per tant, els posem un límit.

Però viure i créixer implica, també, aprendre a sostenir. Sostenir converses difícils, contradiccions i moments incòmodes sense fugir-ne automàticament. Els límits ens han de servir per protegir-nos, sí. Però no poden convertir-se en una excusa elegant –i perfectament construïda discursivament– per evitar tota responsabilitat emocional o comunitària.

Perquè hi ha una diferència molt gran entre cuidar-se i desentendre's. Potser, en un moviment psicosocial pendular, hem passat d'invalidar-nos constantment a hipervalidar qualsevol emoció puntual. De la cultura del *calla i aguanta* a una cultura on qualsevol incomoditat sembla suficient per desvincular-nos.

Perquè allò veritablement tòxic, sovint, no és la incomoditat; és el discurs simplista i binari que no ens deixa habitar la complexitat humana.

Josep M. Oliva

Pensar en els altres

Aquell nen, que era el nen més feliç del món fent botar la pilota que li havien dut els Reis, va deixar de ser-ho quan va veure la bicicleta que li havien portat a un seu amic. De vegades la nostra felicitat se'n pot anar en orris quan ens deixem enlluernar per la felicitat dels altres.

Hi va haver un temps en què, perquè això no passés, hi havia pares que no deixaven que els seus fills exhibissin les seves joguines més cares davant dels fills de famílies més humils. Ho feien perquè no se sentissin inferiors, i quan deixaven que se les emportessin a l'escola o al parc, sempre era amb la condició que amb aquella joguina hi juguessin tots. Era una manera de ser i de comportar-se que abastava molts altres gestos i tots es regien per una mateixa idea: pensar en els altres i posar-se al seu lloc. Avui no és la virtut que més abunda.

No fa gaire, em va sorprendre llegir al diari una frase treta d'una entrevista a una tal Maite Pons, una dona de 78 anys –diguem-ne *una persona del carrer*– a qui presentaven com a «viatgera». Era un comentari que resumia el seu entusiasme després de fer un creuer de 129 dies. Deia: «Fer la volta al món és una cosa que s'hauria de fer almenys un cop», i ho deia amb la mateixa naturalitat com si expliqués que és bo sortir a caminar o que tots hauríem de menjar més verdura.

Dono per fet que en les seves paraules no hi havia la intenció de ferir ningú ni de sentir-se per sobre dels que no viatgen com ella. Només era l'apreciació d'algú que creu que si no hi ha més persones que donen la volta al món és perquè no volen. Algú que, des de la seva vida resolta i folgada, es pot permetre passar quatre mesos fora de casa i pagar 31.000 euros –extres a part– i veure-ho com la cosa més normal del món.

N'hi ha moltes de persones com la Maite. Persones que, en la bombolla del seu món feliç, es creuen que la vida és una tómbola com aquella que cantava la Marisol. Quin greu que ningú els hagi dit que n'hi ha que no saben com arribar a final de mes, i que fer ostentació del seu benestar davant d'elles és una ofensa i una bufetada a la seva dignitat.

Jordi Sardans

Soterrament dels FGC

Dos experts geòlegs han presentat un informe a la decisió municipal de tirar pel dret pel que fa al soterrament dels FGC de Manresa Alta fins a la plaça d'Espanya, que implica l'enderrocament de l'estació de Manresa Baixador. Considerada tècnicament viable, és de molta complexitat i pocs ciutadans la consideren una prioritat. Amb una longitud de 620 metres, l'obra planteja l'execució d'un nou tram soterrat mitjançant pantalles contínues de formigó armat executades amb hidrofresa. Afectarà part de l'entorn urbà consolidat i des del punt de vista hidrogeològic, sobretot pel que fa als voltants de la plaça d'Espanya, passeig de Pere III, Primer de Maig, Aragó... amb la interrupció durant mesos del trànsit. S'hi preveuen possibles increments de moviments en edificis, amb riscos evidents en l'afectació a tercers i en activitats comercials en funcionament, vibracions, alteracions freàtiques i interrupcions de serveis. I a llarg termini, l'alteració estructural del règim subterrani. Assenyalen com a problemàtiques les interferències amb murs a punts singulars de la carretera de Santpedor i del carrer de la Séquia, creuaments soterrats sobre viari existent i espai limitat per a la maquinària. El risc estructural més alt afecta els carrers Aragó i Primer de Maig, sobretot perquè les pantalles projectades discorren en contacte amb façanes existents. Tal i com està definit el projecte hi ha problemes d'accés als edificis. Cal preguntar-se per on entraran els veïns d'aquest sector a casa seva? Caldrà construir-los una galeria subterrània? També es preveuen conflictes per les dificultats per garantir itineraris d'emergència operatius. Remarquen específicament que el risc d'afectació a tercers no és residual sinó estructural del projecte. Per tant, els autors de l'estudi deixen clar que hi ha un escenari de risc estructural. I adverteixen que aquestes exigències no poden quedar formulades en termes genèrics ni diferides a decisions d'obra; han d'estar plenament definides, justificades i pressupostades en el disseny executiu. I aquí rau l'altre crítica a l'execució de l'obra: amb tots els condicionants existents, queda ben clar que el pressupost inicial s'haurà de triplicar. No tot és negatiu, els responsables del projecte es veuran obligats a solucionar el nyap perpetrat amb la sortida central de l'Eix Transversal, amb el pontet de només dos metres d'alçada del carrer Camps i Fabrés. L'alliberament d'espai públic possibilitarà la necessària transformació urbanística del sector.

Montse Rosell

El nou grau de Dret

Diu en els que hi entenen que les persones tenim una certa tendència a fixar-nos més en els problemes que no pas en allò que funciona. I això passa també a la nostra ciutat. Massa sovint posem el focus en allò que no va bé i acabem creient-nos un relat parcial de Manresa que n'accentua els dèficits i invisibilitza iniciatives amb un potencial real de transformació i projecció. Una d'aquestes iniciatives –i no puc amagar la meva satisfacció– és el nou grau de Dret que la UManresa impartirà a partir del proper curs.

Es tracta d'una novetat universitària de primer ordre, que cobreix un buit històric en la impartició dels estudis universitaris a la Catalunya Central. L'impacte és rellevant. No és només acadèmic, que ho és, sinó també econòmic, institucional, social i, per què no dir-ho, de prestigi. És fixar talent jove al territori i reforçar el paper de Manresa com a ciutat universitària. A la revista **El Pou** del passat mes de maig es destacava el paper de la UManresa en la defensa i l'ús del català com a llengua acadèmica, un compromís que dona coherència a un projecte universitari arrelat al país. S'aposta, a més, per un model docent orientat a la pràctica i amb una clara voluntat d'adaptació al present i a les necessitats reals del sector jurídic. El resultat és un grau que neix amb la vocació d'esdevenir una peça clau en la formació dels futurs professionals del dret a la Catalunya central.

No podem obviar, però, que el nou grau neix en un context de competència exigent: facultats consolidades com la UB, la UAB o la UPF fa dècades que imparteixen amb molt de prestigi aquests estudis. I justament per això, la proximitat, la personalització i la connexió directa amb el teixit professional han de ser-ne els grans actius. I aquí és on la ciutat té molt a oferir. Manresa és ja un centre judicial de referència: jutjats del civil, penals i un de social. Registres, Notaries. Una delegació de la Fiscalia a la ciutat amb competència sobre quatre partits judicials i, sobretot, una destacada activitat d'advocats i procuradors, que no ens pot estranyar si tenim present que Manresa disposa d'un Col·legi d'Advocats propi des del 1833. Si fa gairebé dos segles la ciutat va celebrar la iniciativa de disposar d'un Col·legi d'Advocats propi, l'impuls dels nous estudis de Dret recuperen una ambició ara renovada.

Àngels Fusté

Merdificació

Fa temps que la meua relació amb les plataformes digitals s'ha anat degradant. Primer era una intuïció: Pot ser que Google l'encerti cada cop menys? Després vaig començar a sospitar: Per què les publicacions dels meus amics a les xarxes socials són com agulles en un paller d'anuncis i continguts prefabricats? I Netflix, com és que ja res del que m'ofereix m'interessa? Finalment, ho vaig constatar: és un fet que llogar una habitació per Airbnb és tant o més car que anar d'hotel. El que va començar com una explosió de possibilitats infinites, amb tot el món a l'abast d'un clic i a preus de ganga, s'ha convertit en una gran estafa. Cada cop ens donen menys i pitjor.

Paguem –amb diners o amb les nostres dades personals– uns serveis nefastos. Google s'equivoca per forçar-te a fer més consultes i poder-te, així, mostrar més anuncis. Les xarxes socials són una il·lusió de conversa entre amics on filtrar tones de contingut patrocinat. Estar subscrit a una plataforma d'*streaming* ja no és garantia de tenir accés a tots els seus continguts sense anuncis o pagaments extres. I no és incompetència, sinó mala fe planificada. «Merdificació», n'ha dit l'escriptor Cory Doctorow («*enshittification*», en anglès).

Així, mentre qui més qui menys viu amb l'angoixa de superar auditories de qualitat on el mandat és millorar contínuament, les plataformes digitals planifiquen l'empitjorament progressiu. De mica en mica, sacrifiquen el servei inicial per maximitzar els beneficis fins que ja no queda res del que un dia ens va animar a sumar-nos-hi. I aquí estem, víctimes d'uns serveis que no ens satisfan i sense possibilitat de trobar-los alternatives. I és que, si és fàcil donar-se d'alta a qualsevol d'aquestes plataformes, no ho és tant abandonar-les. No n'hi ha tantes per triar, no és senzill endur-te'n tot el que hi has deixat –dades i contingut– i, el més fotut, has de lluitar contra la mandra: la teua i la de tota la xarxa de relacions que has construït, precisament, gràcies a elles. L'única esperança és que envoltats de tanta merda digital potser tornarem a donar valor a les experiències reals, les que no impliquen cap intercanvi de bits. Contra la *merdificació*, menys presses, menys pantalles i més cafès de veritat amb amics de carn i ossos.

La Manresa negra: satanisme a l'ombra de Montserrat

Anònim, Arbre dels beneficis del Rosari (Segle XVII). Procedent de l'església de Sant Pere Màrtir de Manresa.
Museu de Manresa - Museu del Barroc de Catalunya (Foto: Enric Casas)

És molt possible que per a la majoria de manresans la ciutat no s'entendria de la manera que s'entén sense la celebració, per la Festa Major, del seu Correfoc, el cercavila de foc nascut l'any 1982 i que enguany complirà el seu 44è aniversari.

Ara que encarem l'arribada de l'estiu, que culminarà amb una nova edició d'aquest Correfoc, ens ha semblat que era un moment d'allò més apropiat per confeccionar un article extens sobre la Manresa negra.

I ho fem impulsats, no ho podem pas amagar, per la polèmica generada el setembre de l'any passat per qui fins fa ben poc temps era el rector de la parròquia de la Mare de Déu de la Mercè i membre del Verb Encarnat, Gustavo Lombardo, quan va assegurar que «el dimoni guanya terreny a la nostra ciutat. La llum recula davant la foscor i el motiu és la manca de claredat i decisió a l'hora de denunciar-ho». I un exemple de la banalització del diable és, segons Lombardo, «el correfoc de la Festa Major de Manresa».

Oriol Pérez Treviño

Fotografies: Enric Casas i arxius diversos

Amb les declaracions de Gustavo Lombardo, la polèmica es va activar, però com acostuma a passar quan es tracten temes relacionats amb l'espiritualitat, en aquest cas la demonologia, es va tancar amb l'habitual superioritat hegemònica dels que acostumen a romandre en la dimensió lògica, mentalment i racionalment, i on allò espiritual ràpidament es nega perquè simplement no existeix. I morta la cuca, mort el verí. Però ens cal fer un pas endavant i demanar-nos si hi ha, de veritat, una Manresa negra, malèfica i fosca? O per assenyalar-ho de manera més precisa: podem parlar d'una Manresa satànica?

Per intentar respondre la pregunta ens hem llançat a fer un treball en dues fases. Per un costat, un treball de camp de mesos per contactar amb aquelles

persones que assegurin estar d'una o altra manera relacionats amb el diable. Uns ho estan en la seva lluita a través dels exorcismes i altres sent seguidors d'alguna varietat dins l'extensa pràctica religiosa al costat de les forces del mal. No ha estat una tasca fàcil perquè tret de Mossèn Joan Prat i José Antonio Fortea, els entrevistats i les

entrevistades han demanat de mantenir el seu anonimat. Un cop fet aquest treball de camp, ens hem posat a analitzar les dades extretes, per intentar bastir una teoria que podem sintetitzar amb el títol d'aquest article.

El cas Gustavo Lombardo

Comencem per la zona 0 de la polèmica i del seu protagonista. Estem parlant del capellà argentí Gustavo Lombardo (1980), sacerdot de l'Institut del Verb Encarnat (2005). Màster en Ciències Socials i Humanístiques per la Universitat Abat Oliba, va guanyar molta notorietat, des de les xarxes socials, per posar Manresa al centre de l'activitat d'una església que, en certs cercles polítics, és titllada directament d'ultraconservadora. Membre, com hem dit, del polèmic Institut del Verb Encarnat –polèmic perquè el seu fundador Carlos Miguel Buena ha estat relacionat amb abusos sexuals a

Hi ha una
Manresa negra,
malèfica i fosca?
Podem parlar
d'una Manresa
satànica?

Al Correfoc, el diable campa per Manresa al seu aire des de fa 44 anys (Foto: RF)

menors—, aquest exrector de la parròquia de la Mercè, a la plaça Valldaura, durant els dies de la passada Festa Major i des de la tribuna de les seves homilies, es va fer preguntes com ara: «Què és això dels diables? Vaig veure fotografies amb nens que es tapaven les orelles. Porten nens allà! No dic que sigui l'aquellarre de Cervera, que allò sí que és un aquellarre, però es dona en una plaça pública, al costat de l'Ajuntament». El sacerdot no donava crèdit al fet que el diable campés per Manresa al seu aire tot ballant. Va demanar-se si els diables que escampen la pirotècnia eren només uns ninots i també què representaven. És evident que a Lombardo això del correfoc no li fa cap mena de gràcia:

«Cal veure les coses com són, perquè tot això té conseqüències. Convé veure la realitat com és perquè no és bo pensar que estem en pau si estem en una guerra com la que estem. Això no fa bé perquè qui està en el combat si no combat el maten i també maten als que ell hauria de defensar. No hi ha consciència de tot el que ha anat avançant culturalment, educacionalment el dimoni. No tota la gent que hi ha darrere d'això té idea del que fa, perquè regna una gran confusió. El nostre deure és anomenar bé al bé i mal al mal, encara que ens costi la fama i crítiques. Allà on jo soc he de ser llum i si a les tenebres no els agrada per elles faran. Encara que em quedi sense feina, que m'insultin, no puc callar la veritat», afirmava Lombardo. Cal dir en honor seu que molts demonòlegs li haurien donat la raó.

Una aproximació cultural a la demonologia

Poques disciplines resulten tan reveladores per entendre la història de les creences humanes com la demonologia. Lluny de ser una mera acumulació de supersticions o una galeria de criatures fantàstiques, la demonologia constitueix una veritable cartografia cultural del Mal. Allà on les societats han intentat definir el Bé, l'ordre o la transcendència, també han necessitat donar forma als seus contraris. En aquest sentit, la història dels dimonis és, sobretot, una història de la condició humana.

La demonologia, entesa com la branca de la teologia dedicada a l'estudi dels dimonis, manté una estreta relació, gairebé íntima, amb l'angeologia. No és casualitat. En la tradició cristiana, els dimonis són àngels caiguts; és a dir, comparteixen origen amb aquelles criatures destinades a servir la divinitat. Aquesta circumstància converteix el dimoni en una figura especialment inquietant: no representa un element aliè a l'ordre còsmic, sinó una fractura interna del propi ordre. El Mal no apareix com una realitat exterior, sinó com la possibilitat permanent de la desviació.

La cultura occidental troba en la demonologia una poderosa eina interpretativa a finals de l'edat mitjana i la primera modernitat. Obres com

el *Malleus Maleficarum*, redactat per Jakob Sprenger (1435-1495) i Heinrich Kramer (1430-1505) a finals del segle XV, constitueixen exemples paradigmàtics d'aquesta voluntat classificadora. Aquest tractat no sols pretén demostrar l'existència de la bruixeria, sinó també oferir mètodes per identificar, perseguir i castigar aquells considerats servidors del dimoni. La fascinació pel Mal adquiria, així, una dimensió institucional. Allò que avui llegim amb perplexitat fou durant dècades un instrument jurídic i teològic de primer ordre.

Tanmateix, la demonologia no es limita a perseguir les manifestacions del dimoni entre els humans. També aspira a catalogar els seus exèrcits. Igual que els naturalistes classifiquen plantes i animals, els demonòlegs intenten establir jerarquies infernals, atribuir noms, funcions i dominis als diversos esperits malignes. Aquesta obsessió taxonòmica troba una de les seves expressions més significatives en les obres de l'alemany Agrippa de Nettesheim (1486-1535) i en nombrosos *grimoris*, manuals de màgia, que circulen entre alquimistes, ocultistes i estudiosos de les ciències hermètiques.

Resulta especialment interessant observar com aquestes construccions no apareixen del no-res. Les religions

monoteistes hereten i transformen tradicions molt més antigues. La figura de Satanàs, central en el cristianisme i l'islam, manté ressonàncies evidents amb el dualisme del zoroastrisme, on Ahura Mazda s'enfronta a Angra Mainyu en una batalla còsmica entre el Bé i el Mal. No obstant això, el monoteisme introdueix una tensió conceptual decisiva: si Déu és únic i omnipotent, el Mal no pot constituir una força equivalent. Per això, les grans religions monoteistes acaben subordinant els dimonis a un ordre superior, convertint-los en adversaris poderosos, però mai definitius.

Aquesta evolució és visible fins i tot en els textos sagrats. L'Antic Testament presenta Satanàs com una mena de fiscal celestial que actua amb el consentiment diví, mentre que el Nou Testament accentua la seva dimensió antagonista. L'islam, per la seva banda, incorpora la figura dels *djinn*, éssers intermedis entre àngels i humans, capaços tant del bé com del mal. Cada tradició projecta sobre aquestes figures les seves pròpies inquietuds metafísiques.

Més enllà de l'àmbit abrahàmic, nombroses cultures han imaginat inferns, monstres i esperits temptadors. L'hinduisme i algunes escoles budistes ofereixen relats d'una extraordinària riquesa simbòlica, poblats de combats còsmics i éssers sobrenaturals. Tanmateix, allò que distingeix la demonologia occidental és la seva voluntat sistemàtica, gairebé burocràtica, d'organitzar el Mal.

És precisament aquí on rau el seu interès contemporani. Més que informar-nos sobre dimonis, la demonologia ens parla dels humans. Les jerarquies infernals, els manuals inquisitorials i els grimoris no són sinó miralls d'una societat que intenta comprendre les seves pors, justificar les seves certeses i donar un nom a allò que escapa al seu control. En última instància, tota demonologia és també una antropologia. Els dimonis canvien de nom al llarg dels segles, però la necessitat de representar el Mal continua acompanyant-nos amb una persistència sorprenent.

Montserrat, llum de Catalunya (Foto: MP)

La capital del Bages i l'ombra del satanisme

«**S**i Montserrat és la llum de Catalunya, Manresa n'és l'ombra». La frase circula des de fa temps en determinats ambients espirituals i culturals del Bages. És provocadora, però resumeix una idea persistent: la relació simbòlica entre Montserrat i Manresa. D'una banda, la muntanya santa de Catalunya, vinculada a la llum espiritual, al pelegrinatge i a la transcendència. De l'altra, una ciutat industrial, castigada per dècades de degradació urbana i marcada, segons algunes visions, per una estranya fascinació per allò desolador i provincià. L'elecció, feta a la dècada dels seixanta del segle passat, de Luis García Berlanga (1921-2010) de la ciutat de Manresa per rodar la seva excel·lent pel·lícula *Plácido* (1961) sembla que no s'hagi entès del tot.

Recordem que és un film on trobem una de les radiografies més incisives de la hipocresia social del franquisme. Sota el lema nadalenc «*Siente un pobre en su mesa*», Berlanga ens retrata una caritat convertida en espectacle i aparador moral. La cursa desesperada del protagonista, Plácido Alonso, representat brillantment per l'actor tarragoní Cassen (1928-1991), per pagar una lletra, esdevé metàfora d'una ciutat on la misèria real conviu amb la bona consciència dels privilegiats. El film denuncia, amb humor corrosiu i una extraordinària humanitat, la distància entre la solidaritat proclamada i la justícia absent. Però que té a veure això amb el satanisme? Doncs amb la manifestació d'algun dels pecats capitals que, segons l'esmentada demonologia, són obra del Maligne.

Si
Montserrat
és la llum
de Catalunya,
Manresa
n'és l'ombra

I és que hem de prendre consciència que hi ha conceptes que, malgrat haver perdut la vigència doctrinal, continuen determinant la nostra manera d'entendre el món. Els set pecats capitals pertanyen a aquesta categoria. Més que un catàleg de prohibicions religioses, constitueixen una extraordinària cartografia de les passions humanes. En ells hi trobem condensades les pors, les inquietuds i les contradiccions d'una civilització que, durant segles, va intentar comprendre la naturalesa de l'home a partir dels seus excessos.

1961, rodatge de Plácido a la Plana de l'Om (Foto: Maria Lladó - ACHB)

La seva formulació definitiva, atribuïda a la tradició monàstica medieval i sistematitzada per teòlegs com Sant Gregori Magne (540?-604) o Sant Tomàs d'Aquino (1225-1274), però també per Dante Alighieri (1265-1321) a la *Divina Comèdia*, no tenia tant la funció de condemnar comportaments concrets com la d'identificar aquelles inclinacions que podien allunyar els individus de l'equilibri interior. La supèrbia, l'avarícia, la luxúria, la ira, la gola, l'enveja i la peresa apareixen com una espècie de set rostres diferents d'una mateixa realitat: la dificultat humana per establir límits als propis desitjos.

Les pulsions persisteixen

No és casual que la supèrbia ocupi tradicionalment el primer lloc. Per als pensadors medievals, és el gran pecat de Llucifer, l'error originari que consisteix a situar-se un mateix al centre de l'univers. La supèrbia no és simplement orgull; és l'oblit de la pròpia mesura. D'alguna manera, la resta de pecats en deriven. L'avarícia converteix la possessió en finalitat; l'enveja transforma l'altre en amenaça; la ira dissol la raó;

la gola i la luxúria converteixen el desig en dependència; la peresa, finalment, representa la renúncia a desenvolupar plenament les pròpies capacitats.

Allò fascinant és que aquests pecats continuen habitant-nos, encara que hàgim substituït els sermons pels algorismes i els confessoris per les xarxes socials. La supèrbia es disfressa sovint de marca personal; l'enveja troba un terreny fèrtil en la comparació permanent; l'avarícia adopta formes financeres cada vegada més sofisticades. Els noms canvien, però les pulsions persisteixen.

Potser per això els pecats capitals continuen fascinant artistes, escriptors i pensadors. No ens parlen tant de Déu, però són un mirall incòmode, molt revelador. Una antiga gramàtica moral que, més enllà de la fe, continua oferint una eina privilegiada per explorar els clarobscurs de la condició humana. En el fons, els set pecats capitals no descriuen monstres excepcionals, sinó les petites batalles quotidianes que cadascú lliura amb si mateix, però que també lliura una col·lectivitat. Ens cal fer la pregunta del milió?

Manresa ha caigut en algun pecat capital?

La resposta la vam trobar en la deliciosa paradoxa viscuda al teatre Kursaal el passat 27 de maig. Recordem-ho: una gala dedicada al film *Plácido*, on es demanava assistir-hi vestit d'etiqueta, i que es va guarnir amb catifa vermella, photocall i l'estètica pròpia dels grans

premis cinematogràfics. No diem que la celebració de la memòria de Berlanga fos inoportuna, però sí que es va obviar que la pel·lícula és una de les denúncies més ferotges contra les formes que adopta la bona consciència quan es converteix en espectacle.

PM POSTAL SCCL
SERVEIS POSTALS PER EMPRESSES
pmpostalsccl@gmail.com

Gala del Manresa Film Office amb el públic assistent d'etiqueta (Foto: Pere Fontanals - Nació Manresa)

Al film *Plácido*, així, la caritat es transforma en escenografia. A la Gala Plácido, l'escenografia va servir per reivindicar un llegat cultural i una dècada de bon treball de la Manresa Film Office. La diferència és evident, però la coincidència simbòlica ens resulta inevitable.

Berlanga ens advertia que sovint l'aparència de la virtut acaba ocupant el lloc de la virtut mateixa. I aquí, potser sense ser-ne del tot conscients, va fer irrupció un dels pecats capitals més subtils: la supèrbia. No aquella que es manifesta de manera estrident, sinó la que s'amaga darrere la satisfacció col·lectiva d'haver fet les coses magníficament bé, d'haver convertit una ciutat en aparador i un homenatge en esdeveniment. La grandesa del film *Plácido* consisteix precisament a recordar-nos que tota celebració pública ha de conservar una certa capacitat d'autocrítica que fa molt temps sembla haver-se perdut a la capital del Bages.

Aquest cronista sap que s'està posant en un terreny amb alguns esbarzers,

però l'ombra del satanisme és també haver de prendre consciència de la presència d'alguns pecats capitals en certs discursos actuals de la ciutat. És aquí on apareix una de les interpretacions més polèmiques que podem fer a la imatge actual que es pretén fer de la ciutat. Hi ha qui ha començat a relacionar determinades característiques associades tradicionalment al Maligne –vanitat, exhibicionisme, arrogància– amb alguns dels discursos culturals i institucionals de la Manresa actual.

La grandesa de *Plácido* consisteix a recordar-nos que tota celebració pública ha de conservar una certa capacitat d'autocrítica

La creació i impuls que hem conegut fa poques setmanes del festival Camins, que costarà a les arques municipals 150.000 euros anuals, o cerimònies mediàtiques com l'esmentada de *Plácido* poden començar a ser vistos per alguns sectors crítics com a símbols d'una ciutat que ha substituït el recolliment per l'impacte visual, l'espiritualitat per l'espectacle i la reflexió per l'autopromoció constant. Quan això passa hem de prendre consciència que obviem una lectura de la ciutat des de la seva dimensió política i social. És a dir: la de la degradació urbana, la inseguretat percebuda i la crisi comercial que alimenten la idea d'una ciutat en decadència. I quan una comunitat busca explicacions emocionals a la seva crisi, els símbols adquireixen molta força. Inclosos els vinculats al satanisme o als pecats capitals.

No es tracta, evidentment, de titllar els esmentats esdeveniments de satanisme en sentit literal. Estem davant d'un debat cultural i simbòlic. El que volem és reflexionar sobre el model d'una ciutat que fins no fa pas tant temps s'havia

montrofeu copes **Samarretes**
gravats Medalles
trofeus regal publicitari

montrofeu@montrofeu.com 938 734 868

Mossèn Joan Prat, exorcista del bisbat de Vic, a la parroquia del Poble Nou (Foto: Laura Serrat, 2021)

L'exorcista Joan Prat i Jorba

Per intentar respondre a la pregunta vam voler conversar amb mossèn Joan Prat i Jorba, l'exorcista oficial del Bisbat de Vic. Parla amb una discreció absoluta sobre els rituals que s'hi realitzen. Tot i això, alguns veïns de la parròquia de Sant Josep, d'on és sacerdot, asseguren que ocasionalment hi han arribat a veure persones en situacions límit, algunes traslladades fins i tot en ambulància.

Parlar amb mossèn Prat va provocar a aquest cronista haver de reconèixer que ho va fer amb la plena consciència de constatar fins a quin punt les velles ombres continuen habitant l'imaginari en una societat que es proclama hereva de la raó il·lustrada i de l'evidència científica. La figura de l'exorcista, que molts associem a un passat remot o a les escenes inquietants de la cultura cinematogràfica, emergeix avui desproveïda de qualsevol espectacularitat. El capellà igualadí descriu la seva tasca amb una normalitat gairebé burocràtica: pregària, prudència i col·laboració amb els professionals de la salut mental.

El poeta maleït francès Charles Baudelaire (1821-1867) va encunyar una frase que posa els pèls de punta: «el més gran truc del diable és fer-nos creure que no existeix». I Prat ho ratifica: «Existeix el diable? Sí, el diable existeix». Amb aquesta resposta con-

volgut posicionar com una capital espiritual del catolicisme europeu en haver estat la ciutat on Sant Ignasi de Loiola (1492-1556) va viure la seva gran transformació interior durant l'any 1522 i que seria fonamental per a la redacció dels seus *Exercicis Espirituals*, text fundacional de la Companyia de Jesús. Durant anys, la ciutat va intentar construir una identitat vinculada a un llegat

consistent en espiritualitat, introspecció i turisme religiós. Però ara per ara alguns sectors ja consideren que aquest relat s'ha diluït, si és que no s'ha liquidat. Mal que ens pesi hem passat d'una voluntat de projectar Manresa com una ciutat ignasiana a una ciutat marcada per la política espectacle. És això una prova que Manresa està posseïda, com moltes altres ciutats, per Satanàs?

tudent va començar un diàleg que va ratificar que, en efecte, hi ha persones que queden posseïdes pel diable. Com posseeix el diable les persones? «És un misteri. És un misteri molt gran». Però alerta que «hi ha comportaments estranys, gent que practica espiritualitats estranyes, que busquen i volen saber coses del més enllà i entren en ritualitzacions estranyes, moltes coses barrejades, són persones que poden caure fins i tot en sectes, que entren en esoterismes molt estranys i que truquen a portes molt rares».

Les portes del dimoni

Hi ha una idea recurrent dins la tradició de la demonologia cristiana que resulta especialment reveladora, fins i tot per a qui observa aquestes qüestions des d'una perspectiva cultural més que no pas religiosa. És la noció de les anomenades *portes* per les quals el mal pot accedir a la vida de les persones. Més enllà de la literalitat teològica, la metàfora posseeix una força extraordinària perquè descriu, en realitat, una geografia moral de les fragilitats humanes.

Resulta significatiu que aquestes portes no siguin indrets físics ni rituals obscurs, sinó actituds profundament arrelades en la condició humana. El ressentiment, la incapacitat de perdonar, els pecats convertits en hàbit, les paraules destructives o les ferides emocionals no resoltes apareixen com esquerdes per on s'escola alguna cosa que altera l'harmonia interior. La demonologia els anomena influència demoníaca; la psicologia contemporània hi podria veure traumes, obsessions o

mecanismes d'autodestrucció. Però en ambdós casos hi ressona una mateixa intuïció: allò que no és afrontat acaba governant-nos.

Especialment reveladora és la presència de la por. En una època que es defineix a si mateixa com a racional, poques emocions continuen exercint tanta influència com l'ansietat, la inseguretat o la sensació de desemparament. La por ha estat sempre una de les grans protagonistes de les cosmològies del mal. No perquè invoqui dimonis, sinó perquè erosiona la llibertat interior de les persones.

També l'atracció contemporània per l'ocultisme, les supersticions o les espiritualitats improvisades mereix una reflexió. Sovint no respon tant a una recerca del misteri com a una necessitat de sentit en un món que ha desaccralitzat bona part dels seus referents tradicionals. Quan desapareixen els grans relats, proliferen els petits mites. Potser la vigència d'aquestes «portes» rau precisament aquí. Més que parlar-nos del dimoni, continuen parlant-nos de nosaltres mateixos. De les nostres ferides, dels nostres excessos i de la dificultat permanent d'habitar-nos amb serenitat.

Vam sortir de l'entrevista amb Joan Prat amb dues premisses ben clares. L'existència de la realitat del mal i també els perills que entranya la proliferació de pràctiques pseudoreligioses que el Vaticà sol denunciar. És evident que en temps de desorientació espiritual, la superstició reapareix sovint

José Antonio Fortea, exorcista mediàtic (Facebook)

allà on les institucions tradicionals han perdut capacitat de prescripció. I és precisament en aquest terreny ambigu, situat entre la fe, el sofriment i la vulnerabilitat, on proliferen els abusos. Davant del sensacionalisme, però, Prat reivindica una virtut poc mediàtica i essencial: la prudència.

El Mal, més enllà de la superstició

La idea del Mal ha desaparegut progressivament del llenguatge contemporani, substituïda per termes psicològics, mèdics o sociològics. Però no tothom considera que això sigui su-

Sopars

divendres i dissabte

Menú migdia

de dilluns a dissabte

RESERVES

938 725 568 | canonge.cat

Passatge Canonge Montanyà 2 - Manresa

 [@canongerestaurant](https://www.instagram.com/canongerestaurant)

ficient per explicar determinats comportaments humans.

El filòsof alemany Rüdiger Safranski (1945), autor d'un dels assajos més influents sobre aquesta qüestió (*El mal: o El drama de la libertad*, Editorial Tusquets) advertia que el Mal no és una relíquia medieval sinó una realitat permanent de la condició humana. La modernitat, segons Safranski, no l'ha eliminat sinó que l'ha revestit amb noves formes. Aquesta reflexió apareix sovint en converses amb membres de l'Església que treballen en l'àmbit dels exorcismes. I és que aquest cronista va voler contactar amb un altre exorcista d'àmbit estatal com ho és José Antonio Fortea (Barbastre, 1968). Reconegut com un dels exorcistes més famosos i mediàtics de l'Estat espanyol, el seu reconeixement va arribar amb llibres com la *Summa Daemniaca. Tratado de Demonología y manual de exorcistas* (Editorial Dos Latidos, 2012). I vam decidir contactar-hi perquè el cronista ja es va començar a adonar, com intuïa, que això del satanisme anava més enllà d'una qüestió purament local. La mateixa prudència de Prat és la que vaig poder detectar quan em va dir: «Oficialment, la majoria de casos que arriben als exorcistes tenen explicació psiquiàtrica. Però no tots. Hi ha moments en què la psiquiatria no se'n surt. I és llavors quan algunes famílies recorren a nosaltres, els exorcistes».

Prat considera que la seva feina és molt semblant a la d'un psicòleg, que es passa moltes hores i dies parlant amb persones angoixades, amb pors i actituds estranyes. Sovint, diu, treballa en paral·lel amb psicòlegs i psi-

quiats. Admet que és imprescindible la col·laboració entre els metges i el mossèn. Prat reconeix, com l'exorcista aragonès, que «hi ha un moment que el mateix psiquiatre no hi veu un per què. Quan en un cas extrem, una persona queda alliberada només fent servir la pregària. Per a molts metges és motiu de sorpresa i admiració i de reconeixement de la labor». I assegura que «el que hem de distingir en primer lloc és que les persones són temptades pel diable. És la idea general. El dia-

ble vol apartar-nos de l'amor de Déu. Vol que nosaltres actuem directament fent el mal. La manera de molestar i de pertorbar que té el diable és misteriosa i estranya, i rara. És excepcionalíssima».

El Vaticà, des de principis de segle, considera que cada bisbat ha de tenir un exorcista per «combatre el mal». A Catalunya n'hi ha deu, un per cada bisbat, segons la Conferència Episcopal Tarraconense.

L'ombra de Manresa

Demanat per la idea de si Manresa és l'ombra de Catalunya, a l'igual que Montserrat ho és de la llum, Prat va ser contundent «l'ombra no té per què ser negativa. Sense ombra, al desert, no pots sobreviure». Però el sacerdot admet que des de fa anys existeix una relació subterrània entre Manresa i determinades pràctiques vinculades al satanisme, l'ocultisme i els rituals esotèrics. És difícil separar què és realitat, què és llegenda urbana i què és simple exageració. Però hi ha un fet innegable: el satanisme existeix. I també existeixen persones que asseguruen practicar-lo.

A la ciutat també localitzem algunes persones que declaren ser seguidors de Satanàs. El fenomen, segons dues persones consultades, existeix des de fa molts anys, però gairebé sempre es mou en circuits marginals i difícils de verificar per la ciutadania.

Rituals: realitat o teatre

Aquest cronista va poder assistir a una

trobada d'estètica satànica celebrada en una masia als afores de la ciutat. Lluny de les imatges cinematogràfiques, l'escena tenia un punt gairebé carnavalesc: espelmes, simbologia exagerada, vestits de cuir, una gallina degollada, teatralitat adolescent i una litúrgia difícil de prendre seriosament. Més que una estructura organitzada, el que s'hi respirava era una barreja de provocació, necessitat d'identitat i fascinació pel tabú. Això sí. S'hi va escoltar rock dur.

I és que no és nova la idea que el rock dur no és només una música. Per a alguns s'ha vist sempre com una amenaça. Una força capaç d'alterar l'ordre moral, de qüestionar les jerarquies establertes i d'introduir una escletxa d'incertesa en els fonaments d'una societat acostumada a identificar l'autoritat amb la veritat. Potser per això no resulta estrany que una figura com Joseph Ratzinger (1927-2022), molt abans de convertir-se en el papa Benet XVI, dediqués algunes reflexions a ad-

porquetprat.cat
Rètols i Impressió Digital

- RÈTOLS
- ROLL UP'S
- RETOLACIÓ DE VEHICLES
- PANCARTES I BANDEROLES
- IMPRESSIÓ FOTOGRÀFICA
- RETOLACIÓ PER APARADORS
- SENYALITZACIÓ

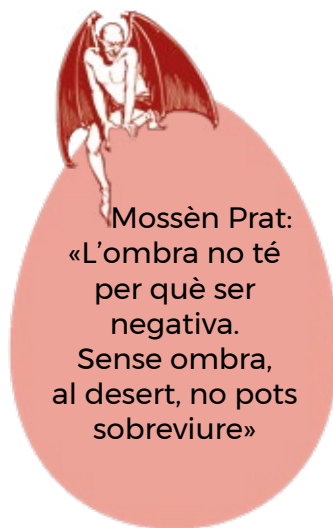
Jorbetes 40-42, Manresa - Tel.: 93 876 84 58

vertir dels perills espirituals que amaga aquesta expressió musical.

Les paraules són conegudes. En el seu llibre *L'esperit de la litúrgia*, publicat l'any 2000, Ratzinger descrivia el rock com l'expressió de les passions elementals i afirmava que els grans festivals adquirien una dimensió ritual oposada al culte cristià. No es tractava simplement d'una crítica estètica. Al darrere hi havia una qüestió molt més profunda: la disputa pel sentit de la transcendència.

Des de la seva perspectiva teològica, la litúrgia havia de conduir l'ésser humà cap a una experiència ordenada del sagrat. El rock dur, en canvi, semblava proposar una via alternativa basada en el cos, el ritme, la multitud i l'emoció compartida. Allò que per a milions de joves representava una experiència de llibertat, per a determinats sectors eclesiàstics evocava una forma de desbordament propera al culte pagà.

La paradoxa és fascinant. Perquè el cristianisme ha estat, històricament, una religió profundament conscient del poder de la música. Des dels cants gregorians fins a les passions de Bach, la tradició cristiana ha entès que el so és capaç d'obrir portes interiors que la paraula sola no aconsegueix travessar. La diferència rau, possiblement, en qui controla aquestes portes.

Quan alguns sectors conservadors van començar a identificar el rock amb el dimoni, estaven reproduint un mecanisme cultural molt antic. Al llarg dels segles, tota expressió artística que ha alterat els codis establerts ha estat sospitosa. Ho van ser certes formes teatrals, algunes danses populars i fins i tot determinades innovacions musicals avui plenament acceptades. El dimoni, en aquests casos, acostuma a actuar com una metàfora de la por davant allò desconegut.

Llistes negres

Resulta significatiu que entre els grups que alguns fòrums van atribuir a les presumptes llistes negres de Ratzinger hi apareguin noms com Pink Floyd, Led Zeppelin, Queen o The Beatles. Avui formen part del cànon cultural d'Occident, estudiats, reeditats i venerats gairebé amb la mateixa devoció

amb què altres generacions contemplen els grans mestres de la pintura o la literatura.

Potser la història del rock i el dimoni parla menys del Mal que de la dificultat de gestionar la llibertat. Quan una societat no comprèn una expressió cultural, tendeix a demonitzar-la. I quan finalment l'assimila, aquella mateixa expressió es converteix en patrimoni. El dimoni desapareix, però la música roman. Potser perquè les guitarres elèctriques, a diferència dels exorcismes culturals, acostumen a tenir una vida força més llarga.

És evident que parlar de satanisme a Manresa continua generant incomoditat. Hi ha qui ho considera superstició. Altres ho viuen com una realitat espiritual tangible. I molts ho interpreten simplement com una metàfora de la decadència contemporània. Però el fenomen continua i continuarà apareixent, de forma recurrent, en converses privades, testimonis religiosos i imaginaris urbans.

I és que el satanisme, més que una organització concreta, funciona avui com una idea difusa: la fascinació pel poder, per la provocació i per la destrucció dels límits. I també en una frontera –entre la fe, la metàfora i la decadència cultural– on Manresa sembla voler continuar projectant la seva ombra. O no.

CENTRE DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA MONTSERRAT

SLC Manresa – SCC Bages · Passeig de Pere III, 68
Tel. 93 872 17 07
manresa@cpnl.cat www.facebook.com/SLCdeManresa

Aprendre català a l'estiu

El CPNL Montserrat ha programat cursos de català intensius per al mes de juliol. A Manresa, les inscripcions es podran fer **en línia a la plataforma d'inscripció** o presencialment a l'SLC Manresa (passeig Pere III, 68, entresol, entrada per la plaça de l'11 de Setembre) els dies 30 de juny i 1 de juliol.

Els cursos intensius d'estiu a Manresa seran de nivell bàsic 1 i bàsic 2 en modalitat presencial. L'oferta de cursos i el detall dels

horaris es podrà consultar en el **cercador de cursos de la pàgina web del CPNL** a partir de la primera quinzena de juny, en què es podran localitzar els cursos que es faran a tots els centres de Catalunya.

Per poder-se inscriure als cursos d'estiu, les persones interessades poden presentar un certificat oficial que acrediti el nivell de català o demanar una prova de nivell a la **plataforma d'inscripció del web del CPNL** (<https://inscripcions.cpnl.cat/>) abans del 22 de juny. Si se sol·licita més tard d'aquesta data, no es podrà garantir que es tingui el resultat el dia de la inscripció. Els cursos començaran el 2 de juliol i acabaran a final de mes.

La domòtica: la tecnologia que fa la llar més intel·ligent

Josep M. Macià Roldan, gerent i secretari tècnic del CETIM

Imaginem arribar a casa un vespre d'hivern: els llums s'encenen automàticament, la calefacció ja ha deixat l'ambient agradable i una veu suau ens recorda que demà plourà. No és ciència ficció, és domòtica, el conjunt de tecnologies que permeten automatitzar i controlar diferents sistemes de la llar per fer-la més còmoda, eficient i segura.

La paraula *domòtica* prové del llatí *domus* (casa) i del sufix *-tica*, relacionat amb l'automatització. Dit d'una manera senzilla, és la integració de la tecnologia a la llar per gestionar de manera intel·ligent funcions com la il·luminació, la climatització, la seguretat, els electrodomèstics o fins i tot les persianes. El cor d'aquest sistema és una central de control –pot ser una aplicació al mòbil, una pantalla tàctil o un assistent de veu– que permet coordinar tots els dispositius connectats. Això vol dir que podem encendre el forn des de la feina, revisar les càmeres de seguretat durant les vacances o programar l'aspersor del jardí segons les previsions meteorològiques.

Tot i que fa pocs anys semblava una novetat reservada a llars d'alt estandí, avui la domòtica és més assequible i comuna. Aquests en són alguns exemples quotidians:

- Il·luminació intel·ligent: bombetes que canvien d'intensitat o color segons l'hora del dia, o que s'apaguen automàticament quan no detecten moviment.
- Climatització eficient: termòstats que aprenen les nostres rutines i ajusten la temperatura perquè la casa sigui confortable sense malgastar energia en hores on no la necessitem.
- Seguretat i vigilància: càmeres connectades, alarmes a distància, sensors de fum o fuites d'aigua que envien alertes immediates al mòbil.
- Electrodomèstics connectats: rentadores que es posen en marxa durant les hores vall, o neveres que avisen quan falta llet.
- Assistents de veu: dispositius com Alexa, Google Home o Siri que permeten controlar la casa simplement parlant.

Els avantatges d'una casa automatitzada

El principal atractiu de la domòtica és la comoditat. Sense moure'ns del sofà –o fins i tot des de fora de casa– podem controlar la majoria d'equips i sistemes. Però més enllà del confort, hi ha d'altres beneficis significatius:

1. Eficiència energètica: els sistemes intel·ligents optimitzen l'ús de llum i calefacció segons la presència o la climatologia, reduint el consum i la factura elèctrica.
2. Seguretat: des de detectar intrusos fins a prevenir incendis o inundacions, la tecnologia millora la protecció de la llar i la tranquil·litat dels habitants.
3. Accessibilitat: per a persones grans o amb mobilitat reduïda, la domòtica simplifica tasques quotidianes i augmenta l'autonomia.
4. Sostenibilitat: un ús més racional dels recursos contribueix a un estil de vida més respectuós amb el medi ambient.

El mercat de la domòtica està en ple auge. A escala global, cada any augmenta el nombre de llars connectades gràcies a la reducció de costos i a la popularitat dels assistents intel·ligents. A més, les administracions públiques i moltes empreses aposten per edificis més sostenibles i eficients, cosa que impulsa aquesta tendència.

Segons diferents estudis, es preveu que en pocs anys la majoria de llars d'Europa incorporin algun tipus de sistema domòtic. No cal una gran inversió: es pot començar amb una bombeta o un endoll intel·ligent i anar ampliant progressivament. El següent pas és la casa realment intel·ligent, on tots els dispositius s'interconnecten i prenen decisions automàtiques basades en els nostres hàbits. Per exemple, quan el sistema detecta que sortim de casa, apaga els llums, redueix la temperatura i activa l'alarma.

Aquesta convergència entre domòtica, intel·ligència artificial i internet de les coses (IoT) promet una revolució en la manera com vivim. Potser d'aquí a uns anys parlar de «tornar a casa» serà, literalment, parlar d'un espai que ens espera, ens cuida i s'adapta a nosaltres. En definitiva, la domòtica ja no és un luxe futurista, sinó una realitat en expansió que combina tecnologia i benestar. Les nostres llars s'estan tornant intel·ligents!

PUJA A LA BICI!

FES ESPORT
I GUANYA SALUT

La **Diputació de Barcelona** i els ajuntaments de la província treballem per tenir **equipaments esportius de qualitat** i una vialitat segura on practicar el **ciclisme**.

Els límits del planeta

Ignasi Cebrian

Si la biodiversitat perilla, el planeta sencer també

L'estabilitat i capacitat de recuperació dels sistemes vius de la terra es va estudiar el 2009 per un equip de 28 científics a Estocolm. Aquest equip de científics va proposar nou límits planetaris. Límits que mentre no es superéssim la Terra continuaria funcionant. Alguns límits, encara no els hem superat. El forat de la capa d'ozó ha anat desapareixent (límit 1). Gràcies a les polítiques globals que han reduït les emissions de CFC, la tendència s'ha frenat i el forat ha anat minvant. Un altre límit que es manté estable és l'acidificació dels oceans (límit 2), un 30% del diòxid de carboni que els humans produïm en cremar els combustibles fòssils és dissol al mar.

Un altre grup de límits, superats, ens fa anar per mal camí, entren en una franja de risc baix per als humans. Al canvi climàtic, com a límit (3), ja hem entrant en la franja de risc des que es van superar les 340 ppm de diòxid de carboni a l'atmosfera. També suposa un risc l'excés d'aerosols a l'atmosfera (límit 4). La crema de combustibles fòssils ha provocat una càrrega de substàncies aerosols a l'atmosfera, encara no sabem prou bé les conseqüències que això tindrà. També hem superat el límit (5) del bon ús del sol: molt

sòl natural l'estem transformant en sol agrícola i ramader i una altra part l'estem ocupant amb urbanitzacions i carreteres, fet que repercuteix sobre la biodiversitat global.

Altres límits superats suposen un risc alt per a nosaltres. La quantitat de substàncies amb components tòxics no para d'augmentar (límit 6): metalls pesants, hidrocarburs, nano i microplàstics, que contribueixen a la pol·lució química global. També hem alterat (límit 7) considerablement el cicle del fòsfor i el nitrogen, elements clau en agricultura, un 60 % d'aquests elements acaba al mar, no els reciclem. El cicle de l'aigua (límit 8) també s'ha vist clarament afectat pel canvi climàtic i per les alteracions dels altres límits.

Finalment, el límit superat amb escreix i que suposa un risc molt alt per als humans és el del trencament de la integritat biosfèrica i el de la pèrdua de biodiversitat (límit 9). Perquè la biosfera funcioni necessita els organismes i darrerament moltes espècies, més d'un milió, es troben en perill d'extinció i moltes altres ja han desaparegut. Davant d'aquest panorama, el ciutadà què pot exigir o fer? Poca cosa, només demanar als polítics i gestors que facin cas als científics que porten molts anys explicant què hem de fer.

L'ABC DE LA CALOR

CONSELLS PER
A UN ESTIU SEGUR

AIRE

A l'aire lliure,
ves per l'ombra
i busca refugis
climàtics.

BEURE

A l'estiu,
hidrata't
sovint, fins i
tot sense set.

CASA

A casa, tanca
persianes de dia
i obre finestres
de nit.

SI FA CALOR, PROTEGEIX-TE.
TROBA MÉS CONSELLS A
canalsalut.gencat.cat

061/Salut
Respon

Generalitat
de Catalunya

El Govern de
Tot hom

Balç del Castellet

Josep Girabal Guitart / Josep M. Mata-Perelló (Geoparc Mundial Unesco de la Catalunya Central)

La muntanya del Castellet, que dona nom a Sant Vicenç, està tallada a la seva vessant nord en un espectacular cingle excavat per la riera del Castellet en què podem llegir un capítol de la història geològica d'aquest sector de la Catalunya central. Totes les roques del Bages són sedimentàries, o sigui que es van formar a partir de materials acumulats al fons marí o en un altre lloc, cada arribada de sediments es dipositava al damunt dels que havien arribat anteriorment, de manera que les capes de sota són les més antigues i tot pujant anem avançant en el temps. Fa entre 35 i 40 Ma un petit mar allargat i obert a l'Atlàntic arribava fins a Collsacabra, l'actual Bages hi era de ple, però la costa sud no era gaire lluny, on ara és el Vallès i el Penedès hi havia muntanyes d'on baixaven rius torrencials que arrossegaven molts sediments i els acumulaven a les desembocadures formant grans ventalls al·luvials, aquests dipòsits de sediments són ara muntanyes, un d'ells és ara Montserrat. Els materials més pesats com les graves quedaven arran de costa, mentre que les sorres eren mogudes per ones i corrents i podien sedimentar mar endins, i les argiles encara arribaven més enllà. El balç del Castellet ens ho explica clarament. A la part baixa del cingle s'observa un gruix important de margues blaves, una roca tova que s'erosiona amb facilitat i on l'aigua hi excava xaragalls; no presenta formes gaire abruptes, ja que s'erosiona fàcilment per la seva consistència friable. Aquesta part del balç es correspon amb les veïnes Muntanyes Russes, excavades en el mateix material. Les margues blaves es van formar a partir de l'argila que sedimentava pausadament en un fons marí tranquil i poc oxigenat. El ventall al·luvial de Montserrat encara era lluny però guanyava terreny.

Per damunt de les margues blaves hi ha un canvi: el cingle és més vertical i s'hi observen estrats de pedra sorrenca formada a partir de sorra consolidada per carbonat de calci; el ventall al·luvial de Montserrat estava creixent, la línia de costa s'apropava i la sorra, moguda per ones i corrents, ja arribava aquí, però no sempre: en èpoques plujoses amb riuades o de mar moguda, arribava sorra, mentre que en temps calmat tan sols arribava argila, com abans. Aquesta alternança en la sedimentació la veiem al cingle: nivells de pedra sorrenca s'alternen repetidament amb els de marga. Passava el temps i anava augmentant l'arribada de sorra, de manera que cap al cim de la muntanya els estrats de pedra sorrenca són molt gruixuts i les margues són escasses. Justament sobre la pedra sorrenca que corona el cim es va construir el Castellet i el seu conjunt monumental, un indret de gran interès històric, geològic i paisatgístic, que cal visitar.

Nom del paratge: Balç del Castellet. **Situació:** És a prop de Sant Vicenç de Castellet, a la riba dreta de la riera de Castellet. S'hi va des del barri de la Farinera, seguint el carrer del Clot del Tufau, que continua com una petita carretera i a poca distància veurem l'imponent balç. **Procedència del nom:** Al cim de la muntanya hi hagué un castell i no devia ser gaire gros. El Castellet ha donat nom al balç i a la riera, que al segle XIX s'anomenava riu d'Escalles. **Situació geològica:** La zona forma part de la Depressió Geològica de l'Ebre. **Importància geològica:** Observant les roques del cingle es pot llegir el passat geològic del sud del Bages, concretament el procés d'arribada de sediments procedents del ventall al·luvial de Montserrat, a finals de l'Eocè. **Materials geològics:** Margues blaves formades per argila i una certa proporció de carbonat de calci que li dona consistència. Gresos de color ocre, roca formada per sorra consolidada també per carbonat de calci que actua com un ciment natural; és una roca força dura, de bon treballar. Ambdues roques són d'origen marí. **Edat de la formació:** Eocè superior, fa a l'entorn de 38-40 Ma. La formació del cingle és geològicament recent. **Curiositats:** A Sant Vicenç diuen que quan el balç del Castellet es veu moll és senyal de pluja, no hem aclarit si vol dir que plourà o que ha plogut.

FER-HO BÉ VALLA LA PENA

CONSORCI DEL BAGES
PER A LA GESTIÓ DE RESIDUS

Òscar Puente

Anglaterra

«Tot i que el context social i cultural al Regne Unit és cada vegada més complex, continuo lluitant per les meves creences i motivacions»

Em dic Òscar Puente Mimó, tinc trenta anys i en fa deu que visc i treballo al Regne Unit, concretament a la ciutat de Manchester. He crescut a Manresa, però no hi vaig néixer. Quan tenia deu anys, per motius laborals, la meua família s'hi va traslladar des d'Andorra. A Manresa hi guardo bones amistats i també molts records, sobretot de la meua primera feina com a acomodador al teatre Kursaal. Va ser precisament allà on vaig començar a sentir una connexió real amb la música i el teatre. Per això, la meua mare em va apuntar a classes de teatre musical al MTM, on vam representar musicals com *Beauty and the Beast* o *Hairspray*. Durant aquells anys també vaig formar part d'un grup de música anomenat Aliens In My Room. M'agrada pensar que, durant una època, érem força coneguts a Manresa. Curiosament, quan vam començar, em van fer fora del grup perquè no cantava prou bé. Però, lluny de tirar la tovalloleta, l'any 2014 vaig començar a fer classes de cant i interpretació musical a l'Institut del Teatre. Mirat en perspectiva, aquella experiència em va donar una lliçó molt important: per avançar és necessari no parar d'insistir.

Amb aquesta motivació vital de continuar descobrint món –i créixer com a artista–, vaig decidir anar-me'n a Manchester, una ciutat amb una enorme tradició musical i cultural. Els inicis, com els de molta gent que arriba al Regne Unit, van ser intensos. Vaig arribar un divendres al migdia amb un anglès força limitat i moltes inseguretats. Però l'endemà ja tenia una entrevista en un restaurant de cuina espanyola i el diumenge començava a treballar com a cambrer. El dilluns següent vaig trobar pis i el mateix dimarts ja m'hi instal·lava. Tot va passar molt de pressa. Després d'un temps, quan ja tenia una certa estabilitat i una xarxa d'amistats i relacions creada, vaig aconseguir una nova feina a Ticketmaster –reconeguda empresa americana de venda i distribució d'entrades per a espectacles i esdeveniments–, una oportunitat que em va permetre continuar perseguint el meu objectiu principal: la música. Va ser en aquella etapa quan vaig crear el meu primer projecte a Manchester, Aria, un grup de punk rock experimental amb el qual vam arribar a tocar a Barcelona. poc abans de l'arribada de la covid.

La pandèmia va suposar un cop molt dur: el grup es va dissoldre, vaig perdre la feina i també la casa. Tot i el cúmul de complicacions, aquella etapa també em va obligar a reinventar-me. Vaig trobar feina a Clothes2Order, una impremta especialitzada en serigrafia, on actualment treballo al departament de màrqueting i xarxes socials. Aquella situació també em va portar a crear un nou projecte musical: Flowers of Evil. Fa cinc anys que aquest grup forma part de la meua vida. Som només dues persones, però darrere del projecte hi ha una idea molt clara: donar visibilitat a la cultura *queer* dins l'escena musical underground. Amb la Phia fem música electrònica pop i col·laborem exclusivament amb persones del col·lectiu, intentant donar veu a realitats sovint poc representades dins del sector musical, especialment a Manchester. Aquesta aposta ens ha portat a rebre reconeixement de mitjans com la BBC o *The Guardian*. Ara mateix compagino la feina amb la música, tocant en festivals i sales de concerts d'arreu d'Anglaterra. Tot i que el context social i cultural al Regne Unit és cada vegada més complex, continuo lluitant per les meves creences i motivacions: crear espais per a la música, fomentar la cultura *underground* i totes les veus que mereixen ser escoltades.

Òscar Puente Mimó viu i treballa a Manchester (Anglaterra)

Residència d'avis del barri de la Sagrada Família

Fundació sense ànim de lucre

*Veniu a celebrar amb nosaltres **38** anys de compromís*

Dissabte 13 de juny de 2026

a 2/4 de 5 de la tarda, al carrer Vallès

FESTA D'ANIVERSARI

**amb l'actuació del grup teatral
de la Residència dirigit per Teti Canal**

**A jugar...
...o a cantar!**

*I com sempre,
ho acabarem amb
un molt bon berenar*

Des de 1988, construïm serveis d'atenció a la gent gran

JORDI PREÑANOSA SERRA

Jordi Sardans
Fotos: Joan Closas

Fotògraf autodidacte, amb la seva inseparable càmera mirrorless. Guanyador de diversos premis i concursos, es va donar a conèixer com a fotògraf a ManresaInfo i després va passar a TLB Grup, que dirigia Sergio Vázquez, amb qui actualment treballa a Manresa Diari, en l'apartat de galeries de fotos. Soci de Foto Art, entitat on va conèixer Rosalina Camps, a qui considera «padrina i referent». Recorda especialment la primera exposició fotogràfica del 2013 amb Sussi Garcia al Centre Cívic Selves i Carner. Treballa en l'àmbit de la comunicació d'Ampans i és coautor del llibre *Una finestra al món*, de les trobades per l'alliberament dels presos independentistes a Lledoners.

A causa de la teva discapacitat, has hagut de fer front a prejudicis socials?

Al col·legi Pare Algué, un alumne de cop i volta em va picar amb una pala al cap. Una monitora del col·legi em va portar a l'hospital de Sant Andreu, on em van posar uns punts al trauc que m'havia fet. Ella va avisar els meus pares. He de reconèixer que alguns alumnes del Pare Algué em molestaven. En canvi a la Flama va anar tot bé.

La fotografia t'ajuda a desconnectar?
Quan faig fotos només penso en les

que faré. És la meua feina i em va molt bé perquè òbviament m'ajuda a desconnectar del meu dia a dia. Davant la càmera no penso en res més que fer el meu treball. Sempre porto la càmera a sobre, dins la motxilla. Però, de vegades quan vaig de nit, sobretot a l'hivern, per alguns sectors de Manresa, com ara la baixada del Drets o Santa Llúcia, em fa una mica de por d'agafar la càmera.

Foto Art

Quina va ser la influència de Rosalina Camps en la teua formació?

Rosalina Camps va ser la meua padrina i referent fotogràfica. Va morir l'any

passat a la residència de Bagà. Quan encara era a Manresa, recordo que revelava les fotos a la banyera. M'ensenyava la forma com s'havien de retallar les imatges i molts dels aspectes tècnics en què veia que podia millorar. El 2013, quan em vaig presentar per primera vegada al concurs de la Festa Major de Manresa, Camps em va dir que presentés una fotografia sobre el Corraigua, i efectivament va ser el primer premi. M'ensenyava fotografies guanyadores seves perquè m'anés fent una idea de per on anava el tema. Les seves explicacions em van ajudar cada vegada més a apujar el nivell.

«Dins del grup Meteoblogaires és on tinc els principals contactes. Sovint hi passo fenòmens meteorològics de Manresa»

Com veus actualment Foto Art?

Hi he fet força amics, com Joan Segon, ja traspasat, Josep Brunet, Pura Travé, però lamento que som poca gent i gairebé sempre els mateixos. Recordo molt bé l'etapa en què Santi Bajona feia de jurat, sovint em deia que algunes fotos no li agradaven i s'empiava molt amb mi, però és clar que pretenia posar-me el llistó més alt. Sens dubte li he d'agradir que em va ajudar a millorar. D'altra banda he de dir que soc molt amic de la Sussi Garcia.

Et sents cronista gràfic de Manresa?

Oi tant! Quan sigui més gran estic

segur que hauré estat uns dels cronistes importants de la ciutat. Penso oferir la meua obra a l'Ajuntament o a l'Arxiu Comarcal del Bages. M'agradaria molt regalar-li una foto meua a l'alcalde Marc Aloy. D'altres cronistes que m'agraden són Antoni Quintana, Salvador Redó o Genís Sáez.

Quan, com i per què vas començar a fotografiar la ciutat?

Sempre m'ha agradat molt voltar per Manresa per fer-hi fotos de carrer, de paisatges, espais naturals, fenòmens meteorològics i la cultura popular en totes les seves manifestacions. Em satis-

fà molt especialment fotografiar la Seu, tant l'interior com l'exterior. Després la Cova, el Passeig i també la plaça Major.

Quin és el teu àmbit d'actuació?

És Manresa, llevat de quan fem les sortides de Foto Art, ja que aleshores conec d'altres ambients, com per exemple la Patum de Berga, on m'han acreditat diversos anys per anar-hi.

Com i què recordes del teu pas per ManresaInfo?

És on vaig començar la meua activitat fotogràfica, de la mà d'Alex Gómez, que em va presentar Pere Fontanals,

amb qui vaig col·laborar treballant cadascú des de casa seva. Bàsicament hi feia galeria de fotos. Hi vaig estar de finals del 2009 al 2012.

Què era TLB Grup?

Un setmanari que va funcionar del 2012 al 2017. A partir d'aquesta data es va convertir en Manresa Diari. La meva tasca va ser la de fer galeries de fotos. Ara la televisió del TLB Grup ja no existeix.

Manresa Diari

Què és el que crida més l'atenció de les teves fotografies?

A la gent li agrada que pengi fotos dels monuments de Manresa, paisatges sobretot si fan referència a Montserrat, que són les que tenen més èxit. Una vegada en vaig fer una que va tenir més de 700 seguidors favorables al Facebook, com també de la nau principal de la Fàbrica Nova. M'agrada molt com l'estan reformant. I també de les obres del carrer Guimerà, que aprofito com a notícia per al Manresa Diari.

Com definiries Manresa Diari?

És un mitjà digital i hi soc des del 2013. Sergi Vázquez hi penja les notícies i la meua feina principal és fer-hi les galeries de fotos dels actes que es fan a Manresa al cap de setmana. També hi faig fotografies del dia a dia, que serveixen per compartir la informació. Treballem des de casa.

Per què fas habitualment una foto del dia?

M'agrada perquè sempre hi ha un tema diferent que surt a Manresa Diari i mensualment al *Freqüència*. Les ordeno sempre per dates.

Quin és el contingut de les fotos d'arxiu per al diari?

Té un apartat que es diu multimèdia, on fonamentalment hi envio fotografies de les obres del carrer Guimerà, de la Fàbrica Nova i en general de tots els carrers que estan en obres, d'altres amb escombraries per recollir...

Les agendes comunicatives no cobreixen tots els actes de la ciutat i alguns passen desapercebuts. En el teu cas, en què et bases?

Estic obert a tots els canals informatius que em puguin arribar i sovint les amistats properes m'envien WhatsApp que em faciliten el cobriment d'alguns actes. A vegades m'inquieta no poder-los cobrir tots.

Com és que en les teves fotos no s'hi reflecteixen els conflictes socials?

Si et dic la veritat, les manifestacions em fan por. Hi he anat en algun cas, però no m'agrada perquè a vegades acaben amb problemes i fins i tot enfrontaments amb els mossos d'esquadra. En aquestes circumstàncies tinc por de prendre mal i sé que els meus pares patirien si es donés aquest cas. El meu pare sempre em diu que vagi molt alerta amb les manifestacions. I conec fotoperiodistes als quals els han trencat la càmera.

Com va anar l'exposició sobre la cultura popular de Manresa, al casal del castell?

Molt bé. Es tracta d'una exposició permanent que es va inaugurar el 2022, quan me la va proposar Manuel Izard com a director del Casal Cívic Comunitari Manresa-El Castell. A la inauguració van venir les regidores

Mariona Homs, Núria Masgrau, el director dels serveis socials de la gent gran de la Generalitat, els meus amics, companys de feina, familiars, mitjans de comunicació... Em van fer un reconeixement que em va emocionar molt per la tasca que faig per Manresa. Ara amb la nova direcció es permet que hi hagi noves exposicions i quan les treuen hi tornen a posar la meua.

Meteorologia

Què hi trobes en el cel?

M'agrada quan és ben blau, però també els dies emboirats que no deixen veure'l, amb núvols, pluja, llamps, la sortida de l'arc de sant Martí i tots els fenòmens meteorològics que apareixen. Ara mateix és a punt d'haver-hi un eclipsi solar que no em penso perdre. Tinc decidit que el veuré des del parc de Puigterrà. Estic esperant que un amic em passi els filtres especials que es requereixen per poder fer les fotografies.

Quina importància té la meteorologia en la teva feina?

Enorme. Quan penjo les fotografies ja les gravo. En reben moltes i a vegades les meves no surten. En algun cas també m'en treuen a la 2 de TVE, en el pro-

grama *Aquí la Tierra*. N'envio sobretot de fenòmens meteorològics com l'excés de calor, camps de colza, de roses. A vegades veuen que les he penjat a Facebook i em demanen permís per a poder utilitzar-les. No em paguen, els les ofereixo com a col·laboració.

Com t'ho fas perquè les teves fotos apareguin sovint al 3Cat?

Hi conec molta gent i considero que hi tinc molts amics com Eloi Cordero, Tomàs Molina o Francesc Mauri. Des de fa temps vam fer un grup del temps, de quan era TV3 i a vegades ens comuniquem per WhatsApp. No és que xerrem habitualment, però dins del grup *Meteoblogaires* és on tinc els principals contactes, sobretot relacionats amb la previsió del temps. Sovint hi passo fenòmens meteorològics de Manresa i fins i tot alguns vídeos. Passo fotos al portal 3Cat i ells trien les que surten. Depèn de la sort i de ser el primer d'enviar-les. El nom del 3Cat m'agrada perquè arriba a més joves. També m'he fet amic de l'Òscar Bajona, de *Regió7*. Ens veiem sovint en molts actes i xerrem. Així com amb d'altres mitjans de comunicació. Ens ho passem molt bé.

Com decideixes els actes a cobrir?

M'organitzo com puc per arribar a tot arreu. A vegades m'ho apunto en un paper per saber el que he de fer. Miro programes i subratllo el que més m'interessa. Sé que no ho puc cobrir tot, però m'apunto el que més m'agrada.

Amb les càmeres digitals, pots tirar fotos indefinidament. Com les seleccions prèviament?

Efectivament. En faig moltes i després quan les miro per la pantalla de l'ordinador descarto totes les que no m'agraden. El criteri és eliminar-les quan la llum ha quedat molt cremada, o aquelles en què apareixen persones mogudes.

Ampans i La Pinya

Quina és la teva feina des del 2018 al servei de comunicació d'Ampans?

Hi faig reportatges en vídeo i també algunes fotografies. Hi treballo els dimarts i els dimecres. La responsable, Joana Tubau, m'organitza les feines a cobrir, que sovint són una sorpresa. A

vegades m'acompanya Alex Ballesteros que bàsicament entrevista professionals d'Ampans, com els monitors de l'escola, usuaris i treballadors del centre, o gent que tingui qualsevol tipus de relació amb l'entitat, ja sigui del Garden, dels restaurants Canonge i el Divers de La Parada... La meua tasca és la de fer i editar els vídeos i les fotografies, que després pengem a Facebook, Instagram i la resta de xarxes socials. A la comunicació d'Ampans, a més de Tubau i Ballesteros, hi ha Xènia Mauriz, Gemma Soler i Cintia Harillo.

Què és i qui forma part de la productora audiovisual La Pinya?

Els dijous col·laboro, conjuntament amb l'equip de reporters d'Ampans, dins la productora La Pinya, amb Georgina Vidal. Gravem i editem vídeos.

Com vas millorant la teva tècnica?

Fixant-me amb el que fan d'altres fotògrafs i plantejant-los els dubtes que tinc perquè em donin consells que em serveixin per millorar.

Com va anar la teva participació en el llibre *Una finestra al món*?

Vaig participar a Lledoners en els trobades per l'alliberament dels presos independentistes, arran dels fets de l'1-O del 2017. Amb el manresà Miquel Vilalta i Ramon Creus (el Tuta) d'Artés, ens vam trobar en una jorna-

da gegantera i van decidir fer un llibre fotogràfic que deixés constància històrica d'aquelles concentracions. El vam titular *Una finestra al món* i és una crònica gràfica d'una determinació. Vam fer-ho els tres autors, però també hi ha col·laboracions d'altres fotògrafs i aficionats. Ens vam reunir, vam triar fotos i vam demanar pressupost per fer-lo. Al cap d'un any el vam tenir enllestit i el 2020 el vam presentar a l'Òmnium Bages-Moianès. Ha quedat com un record gràfic de cara a la història.

Quins són els llocs concrets del Barri Antic des d'on captes millor la llum per fer bones fotos?

Tocant a Sant Domènec, cap al carrer del Born, mirant cap a la torre de Santa Caterina, m'agrada molt la llum d'hivern en què el sol és espectacular i permet reflectir bé les ombres de les persones. Pel que fa a interiors, m'agrada molt la llum que s'aconsegueix amb els vitralls de la Seu, quan hi ha la posta del sol. Més genèricament, el parc de la Seu, la torre de Santa Caterina i el parc de Puigberenguer.

Què s'hauria de fer perquè el parc de Puigterrà fos més utilitzat?

D'entrada s'haurien de posar escales mecàniques o ascensors perquè cansa molt arribar a dalt de tot. Pujar cotxets d'infants no és gens fàcil. He vist més d'una vegada com senyores grans han

caigut per les escales, ja que actualment l'accés està en males condicions. Sap greu perquè la vista des de dalt del centre de la ciutat és maca i l'espai és molt bonic.

Pel que fa a la circulació, com veus les reformes que s'estan fent al parc de l'Agulla?

El parc de l'Agulla és maco fotogràfi-

cament. Ara es podrà anar caminant o amb bicicleta fins a Santpedor i els vianants hi sortiran guanyant, però es perden vials de comunicació. Abans amb el bus anàvem millor, ara hem de donar la volta pel pont de l'Eix Transversal i no deixa de ser un problema.

Què n'opines, de les xarxes socials?

Em sembla que els queden pocs anys

de vida. Més aviat que tard em sembla que desapareixeran. El món canvia molt ràpidament i seran substituïdes per noves tecnologies. Estem immersos en una evolució permanent.

Utilitzes la Intel·ligència Artificial en la teva feina?

No. La veritat és que espero no haver-la d'utilitzar.

el perfil

Jordi Preñanosa Serra va néixer el 14 de juny de 1992 a Manresa. De pares manresans separats, el Jordi, ara jubilat, va ser administrador-comptable de l'hospital de Sant Andreu i la Marta treballa a la Residència d'Avis de la Font dels Capellans. Compateix vida amb els seus pares: conviu amb la mare al barri de la plaça de Catalunya i fa estades amb el pare al barri de la Sagrada Família. Va començar els estudis a l'escola del Pare Algué, on recorda professors com Dolors Flores o Pere Mas. Posteriorment va fer el cinquè i sisè d'EGB a la Flama, en un aula adaptada. Per iniciativa dels pares, va passar a l'escola Jeroni de Moragues d'Ampans, on va seguir la seva educació amb itineraris personalitzats. Va aprendre molt de les estades a l'hort. Seguidament va passar al Centre Ocupacional La Llum, on el van preparar per anar a treballar. De seguida va sorgir el seu interès per la fotografia, primer amb càmeres petites, fins que va aconseguir el seu model preferit: Mirrorless. Tot i que li va costar d'aprendre, de seguida va ser una persona molt autònoma, avui força coneguda a la ciutat per les seves fotografies i reportatges. L'afició per la fotografia va sorgir per influència directa de la seva iaia materna, però es va aficionar al vídeo per influència del seu pare. En veure que li agradava la fotografia, des del 2011 es va apuntar a participar en els concursos fotogràfics, amb el suport de la mestra Maria Carme Rodríguez, d'Ampans. Va guanyar el segon premi del concurs fotogràfic *Al vent*, celebrat a Badalona. En té diversos sobre la festa major manresana, dos premis d'honor, el dels armats i l'especial de fotografia sobre la festa major infantil. També ha guanyat premis a la fira de l'Aixada, al de la plaça Catalunya i diferents premis de xarxes socials com Facebook o Instagram.

El 2013 el va trucar Sergio Vázquez, director del que aleshores era el setmanari TLB Grup, i Manresa Diari, on treballa actualment, amb la tasca de fer galeries de fotos dels diversos actes que es fan a Manresa, amb peus de foto inclosos. També s'encarrega de posar-hi notícies, que recull de les notes de premsa sobre aquests actes, com per exemple, la Fira Mediterrània. "Com que ara la tecnologia és tan avançada, ho fem tot ràpidament". D'entrada es considera un fotògraf autodidacte, que s'ha format amb els cursets de Foto Art, sobre la fotografia digital, pel que fa a les tècniques, o el Photoshop, que encara el fa servir sovint per retocar les fotografies. D'aquesta entitat remarca sobretot la importàn-

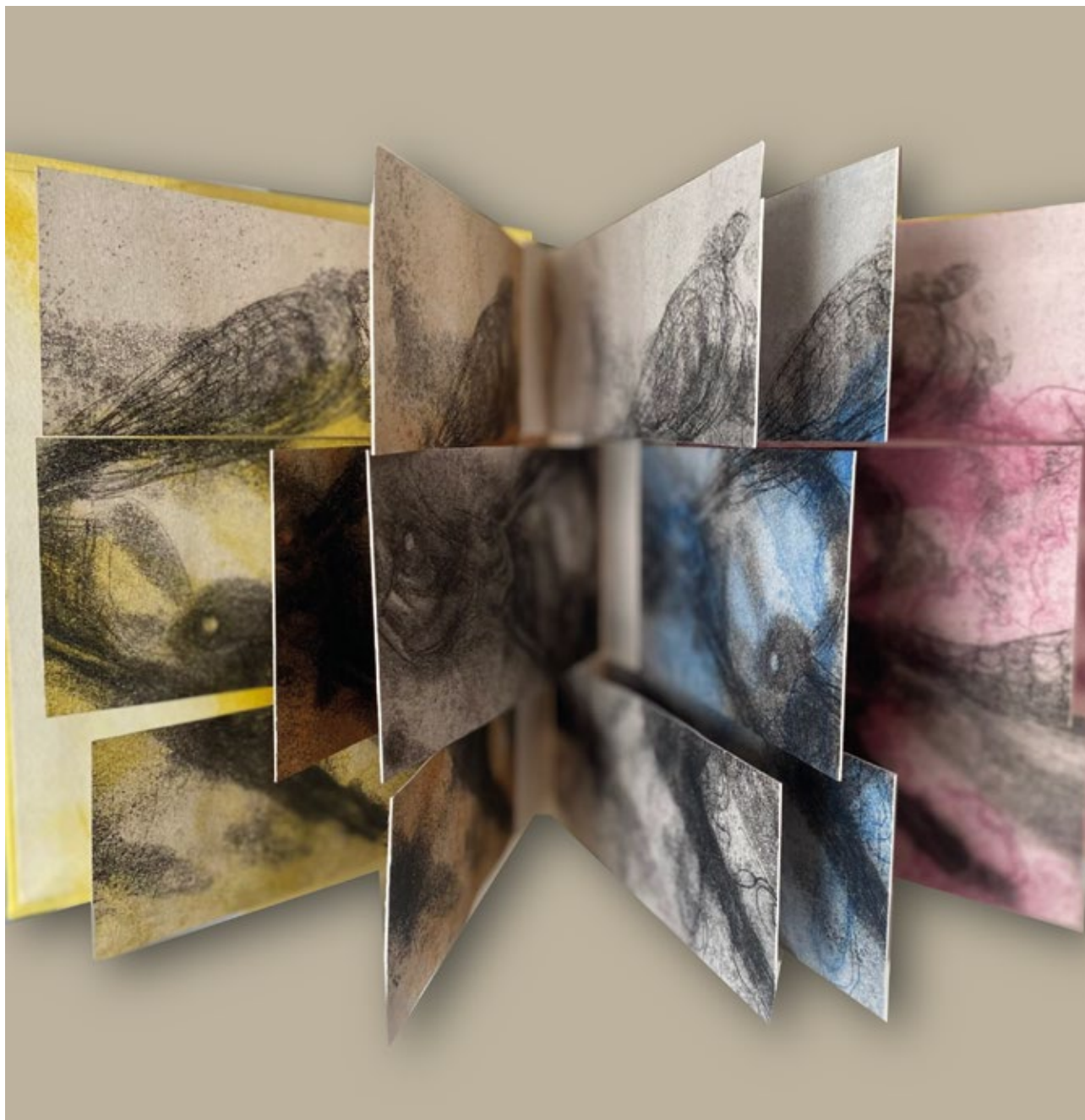

cia i la influència de Rosalina Camps. Soci de l'entitat, participa de les seves activitats com les sortides al Berguedà, algunes fires o fotos de carrer a Barcelona i especialment en els concursos socials. La seva primera exposició fotogràfica la va fer el 2013, amb Sussi Garcia, al Centre Cívic Selves i Carner. Després en va fer una sol, a la botiga Moda Alba, que era d'Alba Comas, a la Muralla del Carme, avui desapareguda, dues a Foto Art i una de permanent a les Escodines. Precisament, del desembre del 2024 al gener de 2025 en va fer al Casal una altra sobre Cultura Popular, amb poesies del seu amic Gerard Espinosa –que des de fa temps li fa poemes per acompanyar les fotos–, que a l'octubre de 2025 es va poder veure a Foto Art. Enguany participa en l'exposició itinerant dels 50 anys de l'entitat, que ara es pot veure al Bar Xinito. Una altra de les seves feines habituals és treballar en l'àmbit de la comunicació d'Ampans, on fa fotografies i vídeos dels actes que es fan a l'entitat. També és membre de la Fundació Tutelar Santa Maria de Comabella, que gestiona el seu dia a dia. Les seves perspectives de futur passen per seguir creixent en el món de la fotografia, presentar-se a concursos, mantenir els amics de Foto Art i recordar sempre el suport dels pares.

cultura

espai d'art

Alba Comas

Llibre d'artista "Espiadimonis" enquadernació en bandera sobre acordió.
Tècnica: gravat al sofre sobre planxa d'òfset, cada planxa entintada de diferent color.
Mides del llibre: tancat 25 x 19, obert 25 x 66 cm

M. Alba Comas Closas 2011

Obra exposada al Cercle Artístic de Manresa fins el dia 5 de juny de 2026.

Autor: M. Alba Comas Closas   Títol: Espiadimonis   Tècnica: gravat, llibre d'artista

Fons-Melloni: «L'oportunitat que tenim davant la part fosca de la repressió és integrar l'afectivitat i la sexualitat de manera positiva»

Jordi Estrada
Foto: Roger Torruella

Quan falten pocs dies perquè se celebri a la Cova de Manresa el Simposi Internacional sobre Exercicis Espirituals i Integració afectiva i sexual, hem reunit el director del simposi, Xavier Melloni, jesuïta, antropòleg i teòleg, i la sociòloga Clara Fons Duocastella, sociòloga i divulgadora experta en diversitat religiosa, perquè ens parlin de la interrelació entre cultura, religió, espiritualitat, afectivitat i sexualitat en el moment actual.

Melloni: La religió és una dimensió constitutiva de la cultura i de l'ésser humà. Cada religió és una interpretació d'aquesta dimensió espiritual o transcendent que ens ateny a tots. Però si queda restringida a un únic model i imposat, provoca que, com a reacció, la societat en qüestió negui aquesta dimensió. Potser en el món actual ens n'hem anat a l'altre extrem. El que cal és que aquesta aspiració espiritual trobi el seu lloc a la societat, sense necessitat d'estar lligada a una determinada interpretació.

Fons: De vegades el problema és que no som conscients que les religions neixen en un context cultural i històric determinat i que, per tant, les hem d'interpretar dins d'un marc concret. Quan diem «aquesta religió és masclista», per exemple, és perquè neix en el context d'una societat masclista i patriarcal. Però les societats canvien i, per això, és tan important comprendre el sentit original d'allò que volia dir aquella religió sense fossilitzar-ne les formes. En origen, la majoria de religions desenvolupen espiritualitats que, ben enteses, ajuden a un desplegament de l'amor no egoista i desinteressat. I, per tant, crec que l'espiritualitat en si, insisteixo, ben entesa, facilita una afectivitat sana.

Melloni: La religió són les diverses copes on se serveix el vi i l'espiritualitat és l'experiència de beure aquest vi. Per això, quan es considera que només una determinada copa és on es pot servir el vi, ja privem la persona de viure la seva pròpia experiència. Per beure el vi, tanmateix, necessitem un recipient, i si aquest recipient té en compte la memòria i la

tradició, perfecte. Una altra de les particularitats del temps present és que hi ha una simultaneïtat absoluta de situacions. Vivim en diferents estats de consciència en el mateix temps cronològic. Tenim des de formes molt atàviques que resulten incomprensibles per a una part de la gent i formes molt lliures, que els que necessiten aferrar-se a una forma s'espanten. El gran repte és que convivim sense judicar-nos els uns als altres, sinó que ens respectem. Totes les religions van al mateix lloc, però no hi van pel mateix camí. Amb això es conjuguen les dues coses: que totes presenten una rel·ligació entre la dimensió divina i la dimensió humana, en una comunitat que genera una relació amb el calendari i els llocs sagrats. I totes les religions, com tu deies, són geohistòriques: han nascut en un lloc i en un temps determinats. Quan s'estenen, s'enriqueixen, però corren el perill de perdre el seu punt de referència inicial, perquè en canviar de lloc i de temps el sentit canvia... Es tracta de ser fidels a la tradició i alhora ser prou flexibles...

Fons: I penso que això és el que fa enriquir també les religions. Penso, per exemple, en el concepte LGTBIQ+, que històricament no havia existit mai. Avui, en canvi, les persones que formen part d'aquest col·lectiu estan propiciant l'aparició de moviments nous, i de nous camins en el si de les tradicions religioses. Per exemple, hi ha un grup de persones musulmanes, homosexuals i trans, que viuen una espiritualitat islàmica molt profunda, però que no acaben de trobar el seu lloc en el context majoritari, per això han creat una comunitat on viure la seva espiritualitat d'una manera lliure, respectuosa i segura. Hi ha casos en totes les tradicions. En el protestantisme, per exemple, te-

Clara Fons i Xavier Melloni a Bacardit de Llumàs (Sant Mateu de Bages)

nim l'Església Protestant Sant Pau, a Barcelona, que també aplega persones amb orientacions sexuals diverses.

Melloni: També existeixen comunitats cristianes que segueixen aquesta línia, i és que tota religió ha d'ajudar a integrar la persona i fer-la créixer, en un sentit transcendent. Tota religió té una dimensió salvífica. El que passa és que, històricament, la religió no ha sabut gestionar aquestes forces tan fortes que són l'afectivitat i la sexualitat. El més fàcil ha estat reprimir-les. Això ha tingut i té uns efectes secundaris terribles. Ara som en un moment nou en què la sexualitat està retrobant el seu lloc, perquè és la vida que vetlla per la vida; en comptes de reprimir-la, cal canalitzar-la i fins i tot integrar-la com a via espiritual. En alguns corrents orientals això es coneix. En el cristianisme no ho hem practicat, entre altres coses perquè, amb el celibat del clergat, la sexualitat quedava apartada. L'oportunitat que tenim és abordar-la de manera creativa i no punitiva. Aquesta és la raó de ser del simposi que farem a la Cova: poder tractar aquesta temàtica des d'un costat positiu, sense negar el que té de problemàtic i reconeixent el dolor que aquesta ocultació ha provocat a moltes víctimes.

Fons: Venim d'un context, aquí a Catalunya, en què hi ha un cert rebuig històric cap a l'Església Catòlica perquè

moltes persones l'associen al franquisme, a l'opressió i a l'abús de poder. Algunes posicions inamovibles de les institucions religioses tampoc no hi ajuden. A això cal afegir-hi la idea que la religió era una cosa acabada, que ser un país modern i avançat volia dir, també, deixar de banda la religió. Això fa que les noves fornades de mestres, per exemple, no tinguin coneixements religiosos, i ara ens trobem amb un contrast molt gran entre aquesta generació i bona part de l'alumnat que arriba a les aules, procedent de famílies que tenen l'origen en països on la religió està molt més present que aquí. Per tant, en general, d'una banda, tenim uns docents sense aquests coneixements i amb una visió negativa de la religió, i, de l'altra, un alumnat cada vegada més religiós, en la tradició que sigui.

Melloni: Les religions són les entranyes transcendents d'una cultura. La religió relliga, crea vincles profunds amb el sentit de la vida, amb la pròpia família, amb les generacions precedents, amb la natura i els seus cicles, com es posa de manifest en el calendari i totes les festivitats i amb els espais: els llocs sagrats i simbòlics, els punts de peregrinació i de referència. El problema és quan tot això ve imposat. Penso que anem cap a formes religioses plurals, també en la manera de gestionar l'afectivitat, la sexualitat, i aquí cada comunitat religiosa té línies més obertes o més

LLIBRERIA
PAPERERIA

des de 1906

C/ Born 24
08241 Manresa
Tel. 93 872 41 30

rubiralta24@hotmail.com
www.llibreriarubiralta.com

@llibreria_rubiralta

EDICIONS
LLIBRES PARCIR

SELECTES

- Àngel Guimerà, 74
- 08241 Manresa
- Tel. 93 873 38 82
- www.parcir.com
- parcir@parcir.com

tancades. Hem de coexistir amb aquesta pluralitat. Quan el sagrat s'imposa es perverteix. La religió per fi ha entès que cal integrar la sexualitat, perquè, si no, està cultivant una cosa cega, i això no ens ho podem permetre, per tot el mal que s'ha fet i es podria continuar fent. Cal integrar les línies més seculars de l'ésser humà en una forma de viure transcendent més oberta, de manera que l'afectivitat i la sexualitat flueixin d'una manera amable i serena.

Fons: Tu parlaves de com les religions relliguen. Per mi, el principal repte social que tenim és que no hi ha un sentiment de pertinença compartit. Ara som en un moment de molta fragmentació i la religió, en alguns col·lectius, tanmateix, t'ofereix aquest sentiment de pertinença. Ens plantegem deixar de celebrar Nadal que, a nivell simbòlic, podria ser una celebració amb un sentit compartit, transversal, però, en canvi, ens agafem a altres celebracions purament capitalistes que no generen sentiment de comunitat.

Melloni: Pel que fa a la manca de sentit de pertinença i lligant-ho amb la sexualitat, el que està passant és que s'intensifica una relació puntual, demanant que ho doni tot i ara, la qual cosa desgasta la relació al mateix instant i fa molt difícil crear un vincle estable. Genera fragmentació, la fragmentació pròpia del nostre entorn.

Fons: I això deriva en la guetització. Si fem de la religió i

del sentit de transcendència un tema tabú, ens passa el que ens està passant avui, que no tenim llenguatge compartit. Moltes persones, també infants, a falta d'altres referents, s'acaben agafant a missatges d'una manera molt superficial, fora de context, i això ens porta a un lloc que és molt fosc.

Melloni: Els fonamentalismes fomenten els guetos. I, si hi afegeixes una càrrega política, és quan apareixen els grups d'extrema dreta.

Fons: Al final aquest fonamentalisme es basa molt en la por a l'altre, la por de no perdre la meua identitat, com si fos una cosa estàtica, immòbil, que no canvia. Jo crec que estem anant molt cap aquí i això és molt perillós.

Melloni: Exacte, no hem de confondre *arrels* amb *fonamentalisme*. El fonamentalisme és rígid com una columna de ciment, que és immutable i inqüestionable. Un arbre, en canvi, ha d'estar ben arrelat a terra, això sí, però alhora és flexible. Tant l'ésser humà com les societats són arbòries. L'arbre, en créixer, s'expandeix i a la vegada crea vincles horitzontals, a través de l'abraçada de les branques, i sobre i s'enlaira cap a l'esperitualitat, allò diví. Arrelament, comunitat i alçada és el que Raimon Panikkar anomenava experiència cosmoteàndrica. Som humans i tenim una dimensió divina. I això tota cultura ho ha de tenir en compte, si no volem esdevenir éssers mutilats.

lèxic a la manresana

Enforancat

Jaume Puig

El biòleg Jordi Badia Guitart, bon col·laborador d'aquesta revista, em diu que de vegades ha escoltat la seva mare i la seva companya, totes dues ben manresanes, conjugant el verb *enforancar*, referint-se a deixar un armari, un traster o un altre espai tancat ple de materials amuntegats de qual-sevol manera: «*Enforancar* té les connotacions negatives de desajust i de desordre. Sobretot he escoltat el participi *enforancat*, el resultat d'*enforancar* (ex. «no hi ha manera de trobar res perquè està tot *enforancat*»)). No sé si *enforancar*, en un significat més extens que abasta objectes i trastos a més de persones i animals, pot entrar com a localisme del parlar manresà. La meua companya, que és manresana, també ho utilitza en el sentit de lloc amagat i d'accés complicat».

Segons el diccionari Alcover-Moll (DCVB), *enforancar-se* significa «encauar-se, ficar-se dins un lloc per amagar-se» i s'utilitza en aquesta forma reflexiva a Cardona,

Solsona i al Pla d'Urgell. Personalment, he pogut comprovar que els mots *enforancar* i *enforancat* són vius en parlants de Manresa, tot i que el Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC2) només recull *foranca* com a sinònim de «cova petita» i no hi trobem els derivats *enforancar* ni *enforancat*. El Gran Diccionari de la Llengua Catalana (GDLC) també recull només *foranca* i a més de «cova petita», hi dona el sentit més ampli de «lloc feréstec», «de bosc espès». Però el filòleg Jordi Badia Pujol m'explica que el seu pare també deia, *enforancat* i que «on segur que ho diuen és al Solsonès».

Podeu fer arribar les vostres aportacions a elpou@elpou.cat o via Twitter, amb l'etiqueta #bagesisme.

El carrer de la Séquia al 1964

J. S. Foto: Arxiu particular de Maria Sala Farràs

El nom del carrer respon al fet que era el traçat original de la Séquia cap al centre de la ciutat. Fins a principis del segle XX era una zona rural i un aqüeducte travessava l'actual Passeig de nord-est a sud-oest fins que el carrer gira a l'esquerra per arribar a la carretera de Vic. Als anys 60 aquesta zona era sobretot industrial, fins que va reconvertir-se en residencial i de serveis. Fins al 1964 només es veuen a l'esquerra de la imatge dues cases d'habitatges, la del Purí, amb tribuna, del 1950, segons el Cadastre, i la Sobrerroca, de 1948. Entremig, s'hi va construir l'edifici dels carrossers d'autobusos Obradors, de 1967, a l'interior del qual encara hi ha un garatge, que aprofita columnes de la fàbrica. Darrere la casa Sobrerroca, entre el carrer de la Séquia i el Camps i Fabrés hi havia un taller especialitzat en la fabricació de pintes, pues i lliços per a teler. En primer terme, davant de dos tallers hi ha un camió de l'època carregat amb bigues de ferro. A l'altre costat del carrer, s'hi veu en primer terme la façana d'una nau de la fàbrica tèxtil Carreras, un mur de tanca d'un solar amb un arbre, amb part de les naus del Blanqueig del Soler Graells, en aquell moment llogades a Carreras SA. Just al darrere hi havia el pas a nivell de la via dels Catalans, que no s'aprecia en la foto. Al fons es veuen dues instal·lacions industrials: la propera a tocar de la via era una nau de la família Soler de Lloveras, amb escales al costat, mentre que la fàbrica de pisos més allunyada pertanyia als Sanllehí, especialitzats en maquinària per a la indústria tèxtil, com assenyala la

Guia de 1965, i, per darrere, tocava als Dipòsits Vells de la Séquia. Avui queda un mur de contenció amb les restes d'una caldera de vapor, una porta i la carbonera. Una part de la fàbrica ha estat dipòsit municipal.

Actualment aquest tram de carrer és pràcticament irreconeixible. Tocant al Passeig hi ha un gran edifici del 1978, al costat una casa amb 40 habitatges de 1981, construïda per empresaris de Tona, que fins l'any passat disposava d'unes grans jardineres, eliminades per perillositat, de 1981 i al costat els edificis de Caixa Manresa de 1980. Del carrer de la Séquia cap a la carretera de Santpedor, hi ha pàrquings que ocupen els espais de la fàbrica del Soler del Blanqueig, que després passarà a Carreras SA. El 1971 el carrer es va modificar amb un pont sobre la via, que suprimia el pas a nivell, per configurar la continuïtat del nou carrer, amb més desnivell i l'eliminació de les escales que es veuen a la fotografia. En paral·lel es van construir serveis com l'escola Bages el 1969, els habitatges per a mestres el 1971 i el baixador del tren, inaugurat el juny d'aquell any. On hi havia la nau dels Soler de Lloveras, ara hi ha un passatge sense sortida que podria connectar la carretera de Santpedor amb el carrer, format per instal·lacions modernes fetes per l'antic concessionari de Seat, Josep Rojas, casat amb Anna Soler. Des del 2003 hi ha hagut un conflicte amb l'Ajuntament per la reobertura de l'esmentat passatge, on encara hi ha un obelisc d'època franquista de 1962.

TEATRE. Joan Morros

'Vània', exercici teatral espectacular

Per tancar la temporada de teatre, el divendres 19 de juny es presenta a la sala gran del teatre Kursaal *Vània*, estrenada el 2023. Una recreació feta per Simon Stephens a partir del text d'Anton Txèkhov *L'Oncle Vània*, traduïda per Joan Sellent. Sota la direcció de Nelson Valente, Joel Joan protagonitza aquest monòleg interpretant els vuit personatges de la peça teatral. Un bon final de la temporada teatral del Kursaal, en què com diu la vella dita popular, el Joel Joan fa tots els papers de l'auca. Bon estiu.

VINS

Anna Castillo, sommelier

Ladiferenta Blanc: el llegat de la terra

Ladiferenta Blanc és un homenatge sincer a la gent gran de la zona nord del Bages; aquells herois que compaginaven la duresa de les fàbriques tèxtils amb el cultiu de la vinya per pur amor i respecte als seus antecessors. El seu nom evoca el parlar d'abans, on el femení ho inundava tot: les coses no eren diferents, sinó *diferentes*. Amb una etiqueta escrita a mà que recorda els apunts a bolígraf d'aquella època, aquest vi cuida i preserva un patrimoni vegetal únic. Està elaborat amb varietats autòctones com la malvasia manresana, la malvasia roja de l'Estruch i el sumoll, un cupatge que

MÚSICA. Roger Torras

Juny de festivals

Catalunya ha donat el tret de sortida a una nova temporada de festivals d'estiu que s'allargarà fins ben entrada la tardor. Al maig hem pogut gaudir del FABA a Manresa, el *Festival Embassa't* a Sabadell, el Festival de Jazz de Vic, el Festus a Torelló o El Rite a Llinars del Vallès. Tot i que Barcelona concentra dos grans reclams internacionals com el Primavera Sound i el Sónar, el mapa de propostes d'aquest mes al territori català ens demostra que hi ha molta vida fora de la capital. El primer cap de setmana, el Monocicle a Sant Pere de Ribes, el Festivalot de Girona o l'Estival de Jazz d'Igualada. A mitjans de mes, el Cabró Rock de Vic, el Magnífic Fest de Lleida, l'Àuria de Montblanc o el Dimbaya a Manresa, una mostra de música africana. Després de Sant Joan, la programació es completa amb el DesFOLCa't! de Calaf i l'(A) Phonica de Banyoles.

CINEMA. Jordi Casas

Reconstruir una vida

Per al 5 de juny està prevista l'estrena comercial d'un dels millors títols que es van poder veure en el passat Americana Film Fest de Barcelona, on es va endur els premis del públic i del jurat cineclubista. Es tracta de *Rebuilding*, dirigida per Max Walker-Silverman, que havia guanyat el premi a la millor pel·lícula al Clam 2022 amb el seu anterior film, *A Love Song*. L'actor del moment, Josh O'Connor, a qui hem pogut veure a *La quimera* i *Rivales*, interpreta amb gran contenció un vaquer que ha hagut de vendre el seu ramat després de perdre el ranxo en un incendi forestal. Haurà de tornar a començar en una caravana oferta temporalment pel govern, mentre reconnecta amb la seva exdona i la seva filla. Com a anècdota, en la sessió d'aquest film a l'Americana es va passar un vídeo en el qual el director agràia la participació al festival i el posicionament del govern espanyol «en la seva lluita contra el nostre dictador Trump».

connecta directament amb les nostres arrels i la identitat del territori. A la copa esdevé un vi fresc, amb una acidesa molt *xula* i un grau alcohòlic contingut. És d'aquells vins amables i summament fàcils de beure, que t'omplen la boca de matisos cítrics i florals, mentre et conviden, subtilment, a repetir un altre glop. Una ampolla plena de memòria, paisatge i futur.

Preu de venda: 12,80 euros

Casa de Joan Garriga

Lluís Virós

La carretera de Cardona es va urbanitzar el darrer terç del segle XIX amb una funció més industrial que residencial, amb molts magatzems i tallers, sovint acompanyats d'habitatges com aquesta casa del número 17, a la cantonada del carrer Magnet. La va fer construir Joan Garriga per fases, el 1877 s'hi va fer un portal dissenyat pel mestre d'obres Lluís A. Calvet, el 1886 va demanar permís per aixecar dos pisos a la casa original, però no es va poder fer fins al 1894 i el 1903 es va acabar de construir la façana de la casa de planta baixa i dos pisos. Per tant, més endavant s'hi van afegir dues plantes més seguint l'estil neoclàssic, d'autor desconegut.

És una casa plurifamiliar entre mitgeres de base poligonal adaptada als carrers i arriba per darrere fins al torrent de Predicadors. Les dues façanes mantenen una unitat estètica visible des de la carretera de Cardona, amb criteris neoclàssics, totes les obertures són portes balconeres, tres per planta a la carretera de Cardona i dues al carrer Magnet, alineades en vertical i en horitzontal. A la planta baixa la porta d'accés és compartida amb un petit comerç i la resta són locals comercials amb un arc rebaixat visible en el carrer Magnet. Al primer pis cada porta té un petit balcó, en el segon hi ha un balcó corregut a tota la planta amb una tribuna amb finestrals de vidre a la cantonada i al tercer es marca una jerarquia a cada costat de façana amb un balcó més gran a l'obertura central de la carretera de Cardona i

un balcó corregut entre dues obertures al carrer Magnet, a més d'una obertura simulada a la cantonada. El mur està arrebossat i pintat, i hi destaquen en color clar les línies d'impоста, les lloses dels balcons i els emmarcaments de les obertures. Les baranes dels balcons són de ferro amb elements decoratius de fosa i els tancaments són de fusta amb doble batent. La façana està coronada amb una cornisa i a sobre hi ha una barana del terrat que fa de coberta plana. El soterrani dona al torrent, està adequat a l'ús de taller i té un pati, i encara manté unes galeries a sota que poden ser antics magatzems.

El catàleg protegeix la façana principal i els elements que la componen per les característiques, perquè és un exemple típic dels habitatges del neoclassicisme de final del segle XIX com altres de la Muralla o del primer tram de la carretera de Cardona. Al llarg del temps han passat molts negocis pel soterrani i els baixos de la casa, com el Bar Pio, la botiga de roba Recarte, un antiquari, un quiosc de premsa, les ferralles Balaguer o actualment la botiga Anna o la cerveseria The Goats. Sovint hi ha hagut negocis d'assegurances o mútues als pisos, com el de l'agència Vila, i des de la Transició l'edifici és conegut per allotjar la seu local del PSC al primer pis.

DOCUMENTACIÓ:

Expedients d'obres 20.689, 20.739 i 25.173 de l'Arxiu Comarcal de Manresa.

Llorenç Capdevila

Joaquim Noguero

Qualitat km 0

Amb els anys he conegut personalment uns quants escriptors bons, d'alguns dels quals puc presumir d'haver-me'n fet amic. Parlo d'aquell tipus d'autor capaç d'escriure coses que, quan les llegeixes, et generen un debat interior entre l'enveja –perquè allò t'agradaria haver-ho escrit tu– i l'alegria –perquè ho ha escrit algú a qui aprecies. D'aquests, n'hi ha que formen part de l'àmbit geogràfic que anomenem la Catalunya central i és per això que no faré un rànquing de noms, perquè no vull que ningú se m'enfadi si me'l deixo. En el món dels lletraferits és fàcil tenir amics, però no és gens difícil desencadenar ressentiments, perquè els qui dediquem temps a la producció literària acostumem a tenir la pell força fina, sobretot quan ens posen al descobert defectes o quan no ens tenen en compte allà on pressuposàvem que ens mereixíem figurar. Però sí que m'agradaria destacar-ne un, de nom, perquè el considero un cas singular i perquè encara és prou jove per créixer, evolucionar i donar-nos alegries literàries importants.

La notícia que m'empeny a escriure aquestes ratlles, de fet, és la merescudíssima nominació d'*Animals inexpressius* (L'Altra, 2025), l'últim llibre de Xavier Mas Craviotto, com a finalista del Premi Llibreter. No sé si guanyarà –ho sabrem a mitjans de juny–, però aquest detall és secundari al costat del fet que el llibre és excel·lent i que Mas Craviotto, amb tot just 30 anys, s'ha consolidat com una de les veus narratives més potents de la literatura catalana. Amb tres reculls de poemes, dues novel·les i el volum de relats que li ha valgut la nominació, l'integrant més jove del col·lectiu Lola Palau s'ha convertit en un autor de primera fila. La seva literatura aborda temes complexos i, sovint, poc amables –mort, abusos, aïllament...–, però la qualitat i la intensitat d'allò que escriu fan del navassenc un d'aquells noms a tenir en compte cada cop que treu novetat. Fins ara ha assolit un èxit notable a casa nostra, ha participat en diversos recitals poètics al Regne Unit i no fa gaire es passejava per la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara, on va presentar la traducció mexicana de *La pell del món*. Tant de bo que aquest recorregut fins ara més que remarcable sigui només el principi d'una carrera brillant!

Col·leccions

Vam créixer entre projectes de col·leccions. Aplegàvem peces que ens connectaven amb el passat i amb un món extern que amb prou feines entrevíem més enllà de la tele i els llibres. No ho sabíem, però fèiem com els detectius amb els indicis: seguíem pistes. Ens delíem més per les metonímies que per les metàfores: la part del poc que trobàvem anunciava el molt que volíem, i tot podia ser l'equivalent a l'os de Cuvier que ajudava a imaginar la mida real del que desitjàvem.

Les molles de Hansel i Gretel que ens duïen lluny de la fosca nit del franquisme eren fòtils de tota mena: monedes de plata i petites peces de bronze, de la República i d'abans; el cristall de minerals com el quars i les llusors metàl·liques de la pirita; fòssils que feien roca dura de la fragilitat d'antigues algues, closques i petxines; soldadets de plom i de plàstic dels petits exèrcits sorgits de les vinyetes i dels cromos; fragments de castells o de ninots, i el tauler dels escacs al costat de revistes d'electrònica dels anys cinquanta, de novel·les de Verne, Salgari i Dumas, dels tebeos de la Bruguera, de retalls de diari i un no parar de revistes, contes i enciclopèdies. Les golfes eren rebost i taller.

Erques Torres

Hereus d'un món que provenia de la raó il·lustrada i del positivisme del s. XIX, els lectors juvenils ens identificàvem amb personatges adults tan folls com el quixotesc geògraf Paganel o el rebel capità Nemo de Verne, com el mag Morgano del *Capitán Trueno* o l'alquimista i inventor Mordenius del *Jabato*, com aquell savi Morisco del *Tex Willer* de l'editorial Bone-lli o el professor Tornassol i el capità Haddock a *Tintín*. Aquesta gent vivia en entorns de col·leccionista farcits de mapes, globus terraquius, llibres, minerals, bèsties dissecades, cargols de mar i mol·luscs, llances de tribus exòtiques i tòtems primitius. Té lògica que molts ens encaterinem per les biblioteques personals i els estudis d'artista, o que ens hàgim passat la vida d'exposició en exposició, creant entorns que sumen fils als relats.

Això mateix atrau i fascina dels dominis del pintor i enginyer Josep Barés, home fort, barbat, mig Leonardo, Galileu o Tolstoi. El mes que ve entrarem al seu gabinet de savi del carrer Talamanca.

Llorenç Capdevila

Joaquim Noguero

Qualitat km 0

Amb els anys he conegut personalment uns quants escriptors bons, d'alguns dels quals puc presumir d'haver-me'n fet amic. Parlo d'aquell tipus d'autor capaç d'escriure coses que, quan les llegeixes, et generen un debat interior entre l'enveja –perquè allò t'agradaria haver-ho escrit tu– i l'alegria –perquè ho ha escrit algú a qui aprecies. D'aquests, n'hi ha que formen part de l'àmbit geogràfic que anomenem la Catalunya central i és per això que no faré un rànquing de noms, perquè no vull que ningú se m'enfadi si me'l deixo. En el món dels lletraferits és fàcil tenir amics, però no és gens difícil desencadenar ressentiments, perquè els qui dediquem temps a la producció literària acostumem a tenir la pell força fina, sobretot quan ens posen al descobert defectes o quan no ens tenen en compte allà on pressuposàvem que ens mereixíem figurar. Però sí que m'agradaria destacar-ne un, de nom, perquè el considero un cas singular i perquè encara és prou jove per créixer, evolucionar i donar-nos alegries literàries importants.

La notícia que m'empeny a escriure aquestes ratlles, de fet, és la merescudíssima nominació d'*Animals inexpressius* (L'Altra, 2025), l'últim llibre de Xavier Mas Craviotto, com a finalista del Premi Llibreter. No sé si guanyarà –ho sabrem a mitjans de juny–, però aquest detall és secundari al costat del fet que el llibre és excel·lent i que Mas Craviotto, amb tot just 30 anys, s'ha consolidat com una de les veus narratives més potents de la literatura catalana. Amb tres reculls de poemes, dues novel·les i el volum de relats que li ha valgut la nominació, l'integrant més jove del col·lectiu Lola Palau s'ha convertit en un autor de primera fila. La seva literatura aborda temes complexos i, sovint, poc amables –mort, abusos, aïllament...–, però la qualitat i la intensitat d'allò que escriu fan del navassenc un d'aquells noms a tenir en compte cada cop que treu novetat. Fins ara ha assolit un èxit notable a casa nostra, ha participat en diversos recitals poètics al Regne Unit i no fa gaire es passejava per la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara, on va presentar la traducció mexicana de *La pell del món*. Tant de bo que aquest recorregut fins ara més que remarcable sigui només el principi d'una carrera brillant!

Col·leccions

Vam créixer entre projectes de col·leccions. Aplegàvem peces que ens connectaven amb el passat i amb un món extern que amb prou feines entrevíem més enllà de la tele i els llibres. No ho sabíem, però fèiem com els detectius amb els indicis: seguíem pistes. Ens delíem més per les metonímies que per les metàfores: la part del poc que trobàvem anunciava el molt que volíem, i tot podia ser l'equivalent a l'os de Cuvier que ajudava a imaginar la mida real del que desitjàvem.

Les molles de Hansel i Gretel que ens duïen lluny de la fosca nit del franquisme eren fòtils de tota mena: monedes de plata i petites peces de bronze, de la República i d'abans; el cristall de minerals com el quars i les llusors metàl·liques de la pirita; fòssils que feien roca dura de la fragilitat d'antigues algues, closques i petxines; soldadets de plom i de plàstic dels petits exèrcits sorgits de les vinyetes i dels cromos; fragments de castells o de ninots, i el tauler dels escacs al costat de revistes d'electrònica dels anys cinquanta, de novel·les de Verne, Salgari i Dumas, dels tebeos de la Bruguera, de retalls de diari i un no parar de revistes, contes i enciclopèdies. Les golfes eren rebost i taller.

Erques Torres

Hereus d'un món que provenia de la raó il·lustrada i del positivisme del s. XIX, els lectors juvenils ens identificàvem amb personatges adults tan folls com el quixotesc geògraf Paganel o el rebel capità Nemo de Verne, com el mag Morgano del *Capitán Trueno* o l'alquimista i inventor Mordenius del *Jabato*, com aquell savi Morisco del *Tex Willer* de l'editorial Bone-lli o el professor Tornassol i el capità Haddock a *Tintín*. Aquesta gent vivia en entorns de col·leccionista farcits de mapes, globus terraquius, llibres, minerals, bèsties dissecades, cargols de mar i mol·luscs, llances de tribus exòtiques i tòtems primitius. Té lògica que molts ens encaterinem per les biblioteques personals i els estudis d'artista, o que ens hàgim passat la vida d'exposició en exposició, creant entorns que sumen fils als relats.

Això mateix atrau i fascina dels dominis del pintor i enginyer Josep Barés, home fort, barbat, mig Leonardo, Galileu o Tolstoi. El mes que ve entrarem al seu gabinet de savi del carrer Talamanca.

EL TREN QUE 'ORBITARÀ' SOBRE MANRESA

La línia de ferrocarril
que vol construir
el govern obvia la
capital del Bages

No sabem on anirem a parar amb aquest govern del PSC que ha tingut els mestres en peu de guerra durant setmanes i té un ull permanentment mirant cap a Madrid per comprovar que l'executiu de Zapatero -perdó, de Sánchez- no s'ensorri. Això sí, ha arribat a un acord amb ERC i els Comuns per tirar endavant uns pressupostos que sembla que han de servir per capgirar-ho tot. Ara bé, una condició essencial per tirar endavant l'acord amb els republicans ha estat la recuperació del tren orbital, un megraprojecte ferroviari de 5.200 milions d'euros impulsat pel primer govern tripartit fa vint anys. El nou cinturó, a construir en 15 anys, uniria Mataró amb Vilanova i la Geltrú passant per Sabadell, Terrassa o Martorell. Per resumir la idea, una alternativa a les atrotinades Rodalies amb un itinerari que dibuixa una corona per damunt de l'àrea metropolitana de Barcelona que permet desplaçar-se per les ciutats de l'anomenat tercer cinturó sense haver d'entrar a la capital catalana.

D'aquest nou projecte de comunicacions, altre cop Manresa en queda al marge i s'ha de conformar amb l'erràtica R4 de Rodalies i els trajectes puntuals però eterns, dels Ferrocarrils de la Generalitat. El líder de Junts a l'Ajuntament, Ramon Bacardit, s'ha queixat del plantejament de la Línia Orbital Ferroviària assegurant que tant el PSC com ERC continuen impulsant polítiques ferroviàries pensades «únicament en clau metropolitana» i ha carregat contra el govern Illa per la manca de visió territorial. Té més raó que un sant, però la qüestió és que els governs passen, canvien de color, i pel que fa a les comunicacions a la Catalunya Central tot continua més o menys igual. Manresa continua *orbital* al centre del país amb una C-55 que no s'acaba de desdoblair mai, una autopista que no hi ha manera de fer gratuïta del tot i uns trens projectats amb la visió del segle passat.

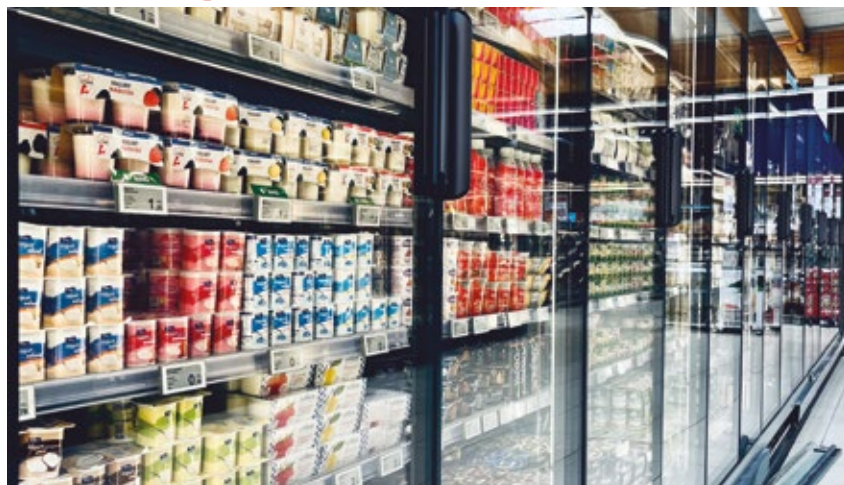
El govern de Pedro Sánchez
no té ordre ni concert.
De tot el que ens prometia
poca cosa s'ha complert.
Pel que sembla avui en dia
més que mai penja d'un fil.
No tenim alternativa.
Espanya és un vodevil
on la tropa esbojarrada,
hereva del dictador,
amb insults i amenaces
no pot ser la solució.

L'amnistia no amnistia
i encara ara al president
del Procés, que posà urnes,
l'esperem un munt de gent.
I mentrestant amb catxassa
Sánchez ens va governant.
D'això, en diuen democràcia?
Que vagin al botavant!
O dit d'una altra manera,
a la manera d'abans:
jutges i procuradors,
a l'infern de dos en dos!

Zapatero, Zapatero,
en quin merder t'has ficat.
Tens la pedra a la sabata
i camines malgirbat.
¿És cert que ets un *embustero*
i gat per llebre ens has dat?
¿Guardes un roc a la faixa
per sortir de l'entrellat
de la trama d'influències
en què t'han embolicat?
Ara sí que haurem de veure
si vas ben o mal calçat.

Segons diuen no hi ha guerra.
però ¿què passa mentrestant
a Palestina i a Gaza
mentre els líders de l'Iran,
ni Binyamín Netanyahu,
ni el busca-raons d'en Trump
no volen baixar del burro
per allargar-se les mans?
Això, em dol haver de dir-ho,
em recorda el 'nar-hi 'nant
de la Trinca quan el PSOE
va fer-nos entrar a l'Otan.

1.001 iogurts

Davant de l'exposició de iogurts del supermercat, estic trist i no sé ben bé per què. Serà per això que em quedo reflexionant sobre la quantitat ingent de marques i variants d'una mateixa cosa que ens ofereix el mercat, sigui paper higiènic o patates fregides.

Últimament, he passat tants dols que se'm confonen. Encara sacsejat per sobtades ràfegues de tristesa gràcies a la pèrdua de la meva mare ara fa dos anys, fa tres mesos que la gata no va tornar a casa i, dues setmanes enrere, el fons d'inversió on el meu gestor personal del banc em va aconsellar d'invertir –entre moltíssims–, se'n va anar en orris i es van fondre part dels meus estalvis; abans d'ahir vaig comprendre que s'havia acabat definitivament la relació amb la meva exparella i per postres, aquest matí, a l'hora d'esmorzar se m'han cremat dues torrades i les he hagut de llençar. Estic passant massa pèrdues i no sé quin dol m'està afectant en aquest moment. Em sento confós i aclaparat davant aquest gran refrigerador d'envasos multicolors, hi ha massa de tot. Soc incapaç de triar el paquet de quatre iogurts que he vingut a comprar. Em sento tan fràgil que ploraria.

El descobriment de les fases del dol ha estat un gran avenç per a la felicitat de la humanitat i he de reconèixer que quasi ja soc un expert en la seva elaboració. Viure-les amb consciència em fa créixer emocionalment. Per això, estic molt agraït a tantes pèrdues, sobretot al meu gestor del banc que m'ha fet adonar que si vull arribar a viure sense ansietat, no m'he d'aferrar al meu patrimoni i m'ha aconsellat que fes meditació. És un mestre, un exemple, ell mai perd i ha desenvolupat una gran saviesa per guiar els seus clients pel camí correcte per engruixir els dividends de la seva empresa. «Les pèrdues ens fan més forts per aprofitar múltiples noves finestres d'oportunitat», diu.

Pagar els iogurts, crec que no em suposarà un problema, soc un home del segle XXI i no porto mai diners en efectiu. El nou smartphone, la Mastercard, i el meu irresistible iris verd asseguren que no passi per la possibilitat d'haver de fer un dol per no poder comprar iogurts per manca d'efectiu i fer el ridícul davant la caixa. Viure un dol per una cosa que no passarà mai és una modalitat que també domino a la perfecció. Cal deixar-se d'elucubracions i tornar a l'essencial. Què compro? Iogurt de coco amb mango o grec light? Amb bifidus o natural ensucrat? Amb gust de llimona o amb bocins de xocolata? Potser un quefir o un batut enriquit amb proteïnes? I de quina marca? De quin preu? Veig que, triï el que triï, deixant d'escollir entre tantes possibilitats de gustos, textures i marques perdré moltes oportunitats i em suposarà un nou dol, però almenys creuré saber per què estic trist.

PEP GARCIA, TREBALLAR PER L'EMOCIÓ

Aquest sí que el coneixeu, i això que va néixer a Vic, el 1964. Pura contingència perquè, ara mateix amb casa i parella al Penedès, ell sempre s'ha considerat un manresà nascut a Vic. És el Pep Garcia i Orri. El pare treballava per les màquines de cosir Sigma i el van fer responsable d'una nova delegació a Manresa fins que, tip de superar cada dia la Pollosa, a la fi van traslladar-s'hi. I ja tenim el Pep al Pare Algué i, després, a l'Anselm Cabanes, sempre amb un punt precoç i un altre de milhomes. Quan arribarà a l'institut ja escriu, toca la guitarra i canta cançons, i abans d'acabar el batxillerat ja el trobarem a Rialles. «Al Peguera em fan el favor de la meua vida: aprovo el COU però no puc anar a la Selectivitat perquè arrossegava les mates de 2n de BUP i em tomben tot el curs». Aquell any de torna que farà al nocturn comença a organitzar coses. De manera que, tot i obtenir la Selectivitat, no tria pas la via acadèmica. «Un dia em vaig trobar tocant al costat del Lluís de las Heras, i vam acabar creant el grup Palangana», amb qui durant mes de tres anys faran més de 50 bolos a l'any per tot el país i és així com coneix Xesco Boix, de qui guarda un gran record. «Era un utòpic!». El Pep té vint anys i, de la mà de Gonçal Mazcuñan i Albert Macià, entra a Regió7. Fins que l'any 1989 fa el pas definitiu i funda La General d'espectacles. «Al diari em van arreglar l'atur, però amb la condició que no hi deixés d'escriure: encara ara els faig un article setmanal!». L'agència rutllarà amb clients com la Caixa de Pensions o el Tibidabo i molts ajuntaments. «Aviat vaig fer coses molt grosses! També amb CaixaManresa, amb en Pere Garcia, amb qui ens teníem tota la confiança, o amb el Jaume Torras, amb qui vam impulsar el Festiu, que no només proporcionava espectacles familiars als ajuntaments sinó que els dignificava, com vam fer el 95 amb la nova Festa Major infantil a Manresa». Es tracta de portar grups bons, i de

fer-ho en el lloc i horari adequat per tal que puguin emocionar. «Si no, no val la pena». Treballa per l'emoció, em diu. El Pep ha portat també el management del Teatre Mòbil, Marcel Gros, de Pep Callau, de Carles Cases, l'Anaïs Vila o el Salva Racero «No gaire més gent, perquè jo vull ser palanca d'artistes, no un representant de catàleg». Són anys intensos, amb les campanyes d'Anem al teatre, amb la Diputació, o una promotora amb els germans Calmet. En concert, que va dur a Manresa Sabina o Serrat. I, és clar, la Fira d'Espectacles d'Arrel Tradicional. «Em fitxa la Pepa Ninou –de la Generalitat– i encara que ara ningú se'n recordi, vaig fer més d'una dècada de director tècnic provant sempre de vincular l'esdeveniment al territori». En acabat vindrà l'encàrrec de Tortell Poltrona, més de quatre anys coordinant les gires del Circ Cric i, quan en Jaume Mateu para, al Pep, expert en cirks, li arriba el Raluy, amb qui encara treballa ara i amb qui acaben de crear la Fundació Carlos Raluy, de la qual li proposen la presidència. President també de l'Associació de Familiars d'Alzheimer del Bages, Berguedà i Moianès, arran del cas de la mare. «Me'n va sortir un llibre, *Postals per una mare absent*, amb retalls de quatre anys, tot d'impressions escrites de les quals va néixer encara un espectacle amb dibuixos de sorra i piano. Vaja, que al final torno a pujar als escenaris!». Gestor cultural, escriptor i fins, quan cal, mestre de cerimònies de tota mena d'actes, també de bodes i de funerals, també ha tastat alts i baixos sentimentals. I aquí somriu, treu ferro al tema, feliç com és amb la My, la seva parella de fa deu anys, i manifesta només dues fidelitats més, Apple i Volvo, mentre prova d'oblidar crisis com la del 2008 –«vaig tocar fons i fins vaig dormir al cotxe»– o els vuit mesos de la pandèmia sense feina. I, malgrat tot, el Pep s'alça cada dia per perseguir emocions. Muntant la carpa del xou o, si molt convé, saltant a l'escenari.

PER VESTIR SANTS

Aquest any els quioscos del Passeig s'han quedat sense pretendents. Sigui perquè no surt a compte arrendar-los o perquè ja hi ha prou terrasses on seure a fer el got tot prenent l'escassa fresca, el fet és que, si ningú no fa el pas, es quedaran per vestir sants durant tot l'estiu. A falta d'iniciatives privades, tal vegada l'Ajuntament mateix podria estudiar-ne un ús alternatiu. A Manresa falten urinaris públics –per als gossos ja tenim els pipi-cans–, que podrien comptar amb el suport dels mossos de paisà sobrants de les escoles i les assemblees de mestres. Alhora que en garantirien el bon ús, podrien practicar controls d'orina als sospitosos d'anar flipats. De les dutxes de confort, en cas d'optar per aquest servei, igualment necessari i imprescindible, se'n podria ocupar el col·lectiu d'exhibicionistes i pederastes penedit. I encara hi hauria la possibilitat d'obrir un dispensador de veces per a coloms, regentat per un estol voluntari de falcons pelegrins. Tot sigui per estalviar als passejants i els clients de les terrasses les descàrregues femtals sobtades i engavanyadores de cada estiu.

BUGADA AL POU

GALA PLÀCIDO

En la Gala Plàcido que es va fer el dia 27 de maig al teatre Kursaal, la presentadora Cristina Brondo va destacar la importància de la feina de maquillatge en els rodatges i va demanar un fort aplaudiment per a l'alumnat del cicle formatiu de maquillatge de l'institut Guillem Catà que van customitzar tot de personatges al vestíbul del Kursaal (vegeu-ne la foto adjunta). El que no va dir la presentadora, perquè no ho sabia, és que aquest cicle formatiu es deixarà d'impartir el proper curs. Quin contrasentit! Deixeu-me dir també que un dels homenatjats va ser el manresà Miki Esparbé, a qui el 6 de maig vam premiar des de la revista com a Manresà d'actualitat, que en el seu discurs d'agraïment va ressaltar la importància dels seus mestres i concretament de la seva millor professora, la també manresana Alícia Puer-tas, actriu i actualment membre de l'equip directiu de l'Institut del Teatre. I també va voler agrair a Joan Morros, cofundador del Galliner, l'oportunitat de ser col·laborador de l'entitat acomodant als espectadors amb l'armilla rosa i de poder veure moltes obres de teatre des de dalt del galliner del Conservatori.

MÉS SERVEIS PÚBLICS A LA MION

Des de ja fa quinze dies els parroquians de l'església de la Mare de Déu de l'Esperança i tots els veïns del Mion disposen d'aquest servei públic. No és la primera vegada que em faig ressò en aquesta secció de l'abandonament d'objectes voluminosos a la via pública, i de wàter abandonat també n'hem immortalitzat algun altre. Esperem que quan això es publiqui ja s'hagi retirat degudament.

INQUIETS PER L'ORTOGRAFIA

Em diu una amable lectora que aquesta pintada ja fa temps que hi és, al final del carrer de Santiago Rusiñol, a tocar

de l'escola Sant Ignasi, i que li fa tanta gràcia que estaria bé que sortís en aquesta secció. Doncs, aquí la teniu. Òbviament les faltes d'ortografia són fetes a consciència!

UNA PEDRA EVOCADORA A SANT ANDREU

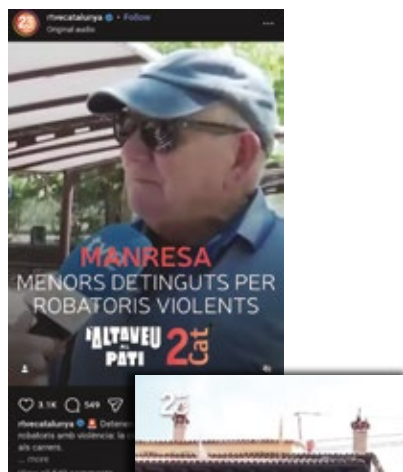
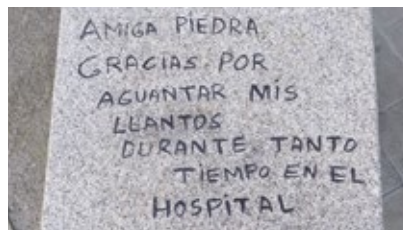
Em fan arribar també aquesta pedra, situada davant l'hospital de Sant Andreu, on algun usuari desconegut de l'hospital va immortalitzar aquesta frase: «Amiga piedra, gracias por aguantar mis llantos durante tanto tiempo en el hospital». Desconec la història que hi ha al darrere, però segur que ha de ser intensa i que la persona que l'ha viscuda té vocació frustrada d'escriptor.

EL CANONGE MULET, ENCARA

La revista *Sàpiens* del mes de maig passat publicava en la secció *Sàpiens negre* un article titulat *I, durant nou hores, va ressuscitar*, on l'historiador Jordi Mata relata l'episodi de la mort i resurrecció –durant nou hores i només per proclamar de dogma de la Immaculada Concepció– del canonge Francesc Mulet, que els manresans tenim molt present, perquè el sepulcre, que va patir un incendi l'any 2012, presideix el claustre de la Seu.

MANRESA O VIC?

Un lector de la revista que viu lluny, però segueix l'actualitat manresana puntualment des de les xarxes, em passa unes imatges d'Instagram del programa *L'Altaveu al Pati*, de La 2 Cat, que analitza cada dia l'actualitat política amb experts, connexions en directe i debat. Aquell dia es van fer ressò de la detenció de 19 joves, 12 dels quals menors, per robatoris violents i agressions grupals a Manresa. Curiosament els entrevistats parlaven del centre de Manresa, però en les imatges que s'oferien s'hi intercalava clarament la plaça... de Vic!

RODALIES

I, per acabar, m'agradaria pensar que els nostres reportatges sobre anomalies de serveis públics serveixen per millorar-los. No és el cas del dedicat a Renfe. Tot i així, amb tota la modèstia, creiem que va tenir algun efecte. El reportatge explicava la irracionalitat que els autobusos de la Renfe haguessin de travessar tot Sant Vicenç i fer un gir irregular, havent-hi com hi ha a l'entrada del poble una parada per autobusos preparada per fer un canvi de sentit. No en van fer cap cas però, això sí es va deixar de fer el gir irregular. D'ençà la publicació del reportatge, doncs, els busos han circulat per carrers estrets del poble per fer el canvi de sentit de manera regular encara que, sovint amb cotxes mal aparcats, han calgut fer més maniobres, tot incrementant el temps del recorregut, just el contrari del que es pretenia! Una altra curiositat ha estat que pels altaveus de les estacions s'ha anunciat la «normalització» del servei de la línia R4, mentre encara es mantenia el tren llançadora de Terrassa a Manresa i els busos alternatius. Per entendre'ns: es normalitza sense normalitzar-se o es normalitza el servei mitges tal com ja funcionava. Perquè ara que ja s'ha restablert la circulació ferroviària entre Terrassa i Manresa, es fa de la mateixa manera que abans de la crisi de gener: interrupcions, retards i, el 13 de maig, amb retorn dels busos alternatius!

**SI ENCARA NO HO FAS, SEPARA ELS RESIDUS
A CASA I POSA'LS AL CONTENIDOR
O CUBELL QUE TOCA.**

FER-HO BÉ VAL LA PENA

Ajuntament de Manresa

4,95€

24h

Pàrquing
La Seu Centre
Quatre Cantons

Aparca i gaudeix

Manresa
+ BENPARIDA!